

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Prenumerata:
Amerikoje ir užsieniuose
metams \$5.00
Pusei metų 2.50
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905
Address:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 45

SOUTH BOSTON, MASS., LAPKRICIO (NOVEMBER) 7, 1962

57-TIEJI METAI

"Keleivio" Telefonas AN 8-3071

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiro Numerio Kaina 12 Centų

VYKDO KUBOS KARANTINĄ

Kraštas Renka Naują 88-ąjį Kongresą

Renkami Visi Atstovų Rūmų 435 Nariai, 39 Senatoriai;
Salia To Perenkami 35 Gubernatoriai, Eilė Savival-
dybių; Rinkimų Kova Tik Vietomis Buvo Karš-
ta; Vyriausybės Nariai Dėl Kubos Krizės
Rinkimų Kovoje Pabaigoje Nedalyvavo.

Šį antradienį visas kraštas balsuoja. Renkamas naujas 88-sis kongresas ir visa eilė gubernatorių ir valstijų pareigūnų. Daugely valstijų balsuotojai turi išspręsti referendumu įvairius vietinius klausimus.

Paprastai, kada prezidentas neperrenkamas, rinkimai yra gana nuobodūs, ir daugelis žmonių juose visai nedalyvauja. Ir šiais metais balsuotojai yra gana apatiški, ir žinovi spėja, kad gal tik 45 milijonai piliečių dalyvaus rinkimuose. Demokratai partija dėjo daug pastangų, kad balsuotojus išjudintų, nes paprastai demokratų balsuotojai yra tingesni tokiuose pustermio rinkimuose.

Rinkiminė kovoj buvo plačiai aptariama krašto užsienio politika, ypač dėl Kubos buvo daug kalbų ir vyriausybė buvo išmetinėjama apsilėidimas ir nebijimas šalies saugumo. Bet rinkimų kovai einant prie galio, prezidentas Kennedy iškelė rusų stiprinimąsi Kubos saloje ir pareikalavo iš Sovietų Rusijos, kad ji atimintus ginklus ir raketas, o taip pat savo bombonesius iš Kubos ištrauktų. Maskva po kelių dienų svyravimų su tuo sutiko. Kaip tas atsilieps į balsavimo rezultatus? Ar tai sustiprins demokratų administracijos poziciją, ar ne?

Iškilus Kubos krizei, prezidentas atsisakė toliau dalyvauti rinkiminėje kovoj, ir taip pat visi vyriausybės nariai gavo nurodymų rinkimų kovoje nedalyvauti. Toks įsakymas buvo padarytas dėl to, kad krizės laiku vyriausybė atsistotų virš partinių barmų ir rūpintųsi tik šalies reikalais.

Respublikonų partija iki paskutinės dienos kėlė užsienio politikos klausimus ir dėl Kubos gyrėsi buvusi pirmoji, kuri Kubos pavojų pastebėjo ir prieš kraštą kėlė. Net ir po to, kai Maskva sutiko ištraukti iš Kubos savo puolamuosius ginklus, respublikonų kalbėtojai dėjos, lyg tarsi jie būtų išvarę Chruščiovo ginklus iš Kubos.

Prezidentas Atvyks Balsuoti į Bostoną

Prezidentas Kennedy šį antradienį atvyks balsuoti į Bostoną, kur yra jo gyvenamoji vieta. Jei jis negalėtų atvykti dėl kokios nors priežasties, tai savo balsą paduos laišku.

Pakistanas Kelia Kašmiro Klausimą

Amerika ir Anglija bando paveikti Pakistano vyriausybę, kad ji kuriam laikui atidėtų Kašmiro klausimą į šalį, ar bandytų taikiai susitarti su Indija dėl Kašmiro provincijos ateities. Bet Pakistano diktatorius M. A. Khan sako, kad visuomenė nerimsta ir yra priešinga Kašmiro klausimo "užsaldymui".

Ginčas dėl Kašmiro tarp Indijos ir Pakistano yra jau senas, nuo Indijos dalijimuisi į dvi valstybes 1947 m. Indija buvo pritarusi plebiscitui Kašmiro, bet paskui nuo to savo pažado atsisakė; dėl Kašmiro ejo karas tarp Indijos ir Pakistano, ir ta provincija liko padalyta į dvi nelygias dalis, Indijai teko geresnioji dalis. Pakistanas dabar reikalauja, kad tvarkyti Kašmirą ir kad Jungt. Tautų jėgos primtų žmonių atsklausimas išspręstų to krašto likimą.

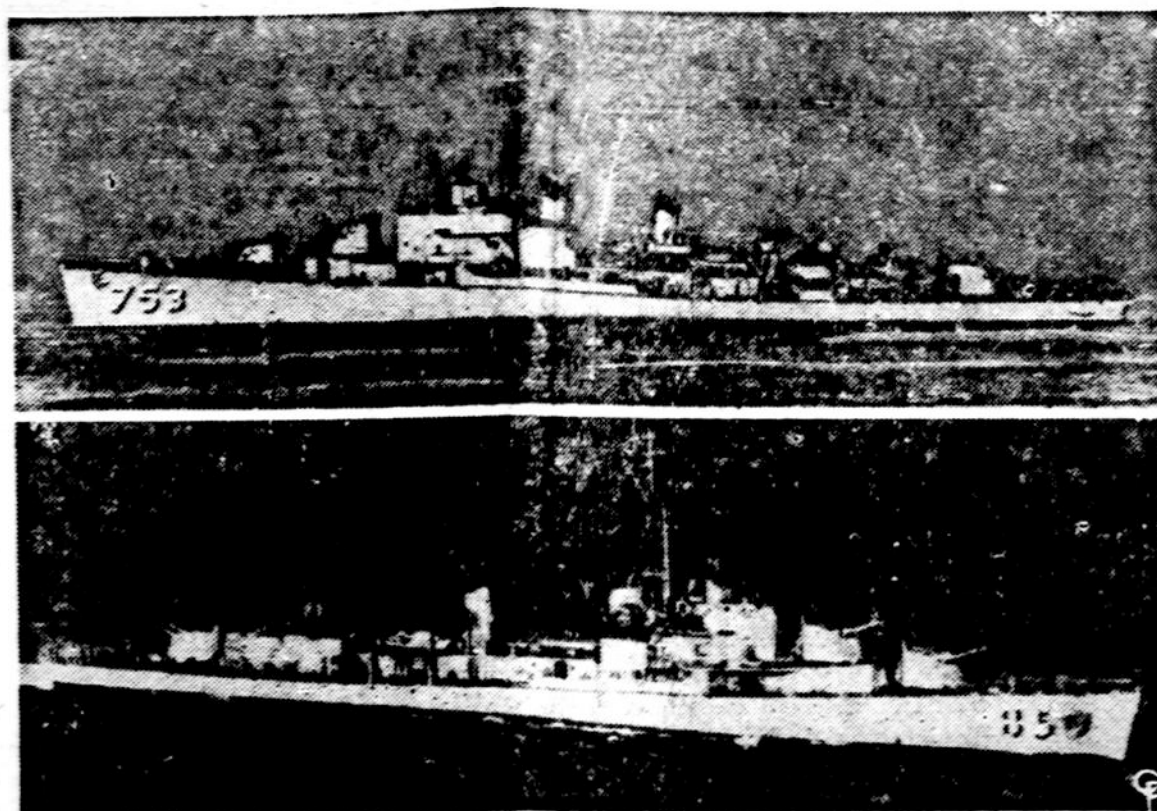
Ispanų Opozicija Vienijasi

Septynios opozicinės Ispanų politinės grupės baigia susitarti dėl vieningos veiklos prieš fašistinę Franco diktatūrą. I opozicinių grupių apsisivienijimą komunistai nebuvo kviečiami ir neįeina.

KARSTOS DIENOS

JAV ambasadorius Jungt. Tautose Adlai Stevenson dėl Kubos įvykių turi karštų dienų. Vienne Saugumo Tarybos posėdy jis prie sienos prirėmė Sovietų atstovą Zoriną, reikalaujamas pasakyti teisybę. Tas melagis raitėsi kaip keptuvė kepalas, nesugalvodamas, kaip pameluoti.

Viršuje JAV eskadrinis minininkas John R. Pierce, o apačioje Joseph P. Kennedy. Jie pirmieji iškratė iš Rygos į Kubą plaukiantį su Lebanono vėliava prekinį laivą Maručla.

Rusai Paleido

Raketą į Marsą

Pereitą ketvirtadienį rusų mokslininkai paleido raketą su įvairiais instrumentais į Marso planetą. Šios savaitės pradžioje iš Maskvos praneša, kad raketą skrenda numatytu keliu link Marso ir kasdien nukeliauja po 215,000 mylių.

Amerikos raketa Mariner, paleista į planetą Venerą, tęsia savo kelionę ir apie gruodžio vidurį prisiartins prie tos planetos. Jis praskris pro Venerą 20,000 mylių atstume, ir laukiama iš jo įvairių informacijų apie tą labai mažai žinomą planetą.

Indija Nusivylė

Maskvos Parama

Pagaliam Maskva apsišprendė Indijos ir Kinijos ginče ir aiškiai pasisakė už Kiniją. Sovietų vadas Chruščiovas parasė Indijos vadui Nehru, kad Sovietų Rusija, nors ir yra draugiška Indijai, bet Indijos ginče su Kinija negali remti Indijos ir neduos jai ginklų kariauti prieš kiniečius. Chruščiovas pataria Indijai priimti kinų siūlomą sąlygą ir pradėti derības dėl sienų.

Kinija siūlo, kad Indija nustotų kariavusi prieš Kiniją, susėstų su ja prie stalo ir derėtųsi dėl sienų nustatymo. Tas reikėtų, kad Indija neturėtų jokios vilties atgauti dabar kinų okupuotas žemes.

VIENS PO KITO PAS N. S. CHRUŠCIOVĄ

Pas Maskvos valdovą vienas po kito lankosi rusų satelitų valstybių vadai. Jau buvo Novotnis, Ulbricht, Gomułka, Živkova, Gheorghiu-Dej. Matyti, jiems Chruščiovas aiškina Kubos paslapčius, ar savo pasidavimą neišvengiamumą.

Prancūzai Dabar

Rinks Parlamentą

Lapkričio 18 ir 25 d.d. Prancūzijos gyventojai rinks naują parlamentą. Senasis buvo pabūstas prezidento de Gaulle įsakymu. Spalio 18 d. referendume 62% balsavusių piliečių pasisakė už de Gaulle siūlomą konstitucijos pakeitimą, bet parlamento rinkimuose laukiama, kad daugumą jame laimės opozicinės partijos.

De Gaulle šalininkai deda pastangas surasti sau šalininkų opozicinę partiją, kad naujas parlamentas galėtų darniai bendradarbiauti su vyriausybe, o opozicijos partijos tikisi gauti parlamente daugumą ir pareikšti vyriausybę nepasitikejimą. Per metus laiko po rinkimų prezidentas, pagal konstituciją, negali paleisti parlamento, todėl opozicijai laimėjus, vyriausybė bent metus laiko turėtų bendradarbiauti su parlamentu.

TAIKOS PREMIJA SIEMET NIEKAM

Nobelio premijų dalintojai skelbia, kad šiemet taikos premija nebus niekam duodama. Premijų dalintojai neaiškina kodėl taip, bet krizių metais paprastai taikos dovana neduodama.

UŽSISPYRĖS BARZDOČIUS

Kubos diktatorius Castro nesutinka įsileisti Jungt. Tautų inspektorius tikrinti, ar puolamieji ginklai pašalinami.

Amerika Užbaigė

Atomų Bandymus

Amerikos atominiai bandymai Pacifike, Johnston salose, jau užbaigti. Požeminiai bandymai Nevadoje dar bus tęsiami. Visa eilė atominų bandymų ore padaryta Pacifike nuo balandžio mėnesio. Per tą laiką ir rusai darė keliolika naujų bandymų Novaja Zemlia srityje šiaurėje.

Prezidentas Kennedy sako, kad Amerikos vyriausybė yra pasiruošusi tartis su rusais dėl atominų ginklų bandymų uždraudimo, jei rusai nori tokių derybų ir susitarimo.

Maskva Vėl Išvarė

Amerikos Diplomatus

Sovietų vyriausybė pereitą šeštadienį vėl išvarė iš ambasados tarnautoją tariaimai už šnipinėjimą. Maskva sako, kad amerikietis diplomatas Richard C. Jacob buvęs pagautas, kai jis paėmė iš slaptos vietos vieno šnipo pranešimą. Amerikos ambasada tą kaltinimą užginčija.

Tai jau trečias atsitikimas vieno mėnesio bėgyje, kad Maskva išvaro iš savo krašto amerikiečius diplomatus tariaimai už šnipinėjimą. Tai daroma atsikėrsijant už pagavimą ir išvargimą iš Amerikos dviejų rusų šnipų diplomatų, kurie buvo pagauti imoj vieno su Amerikos policijos žinia dirbusio šnipo pranešimą.

Mississippi universitetas pereitą savaitę išvarė 4 studentus už chuliganizmą ir laikymą draudžiamos medžiagos mokslinės miegamoje kambaryuose. Pas studentus rasta sprogstamos medžiagos, kuri, matyti, būtų buvusi panaudota prieš tame universitete besimokinantį studentą negrą Meredith.

Kubos Krizė Užkliuvo Už Kontrolės Klausimo

Amerika Reikalauja, Kad Rusiškų Atominų Ginklų ir Bomberių Ištraukimas Iš Kubos Būtų Vietoje Patikrinimas; Nuo To Reikalavimo Amerika Neatsisakys; Kuba Sutinka, Kad Raudonojo Kryžiaus Pareigūnai Tikrintų Laivus, Plaukiančius į Kubą; Krizė Nesibaigė.

Sabotažas Aliejaus Gamybos Venecueloj

Jau antrą kartą sabotažininkai Venecueloje išsprogino aliejaus vamzdžius ir elektros stotį. Dėl sabotažo aliejaus gamyba toje valstybėje kuriam laikui gerokai sumažės.

Venecuelos vyriausybė sako, kad sabotažininkai yra Kubos Castro šalininkai ir komunistai, kurie dabar veikia išvien. Įsakymą daryti sabotažą jie gavo iš Kubos po to, kai Amerika privertė rusus ištraukti savo atominus ginklus iš Kubos. Kai kuriose Pietų Amerikos valstybėse "kastrininkai" kairiasparniai yra gerai organizuoti į nelegalias organizacijas ir pasiruošę sabotažui ir panašioms žygiams.

Ginklai į Indiją Paskubom Vežami

Indija jau pradeda gauti ginklų iš Amerikos ir iš Anglijos savo karui prieš kinų komunistus vesti. Ginklai gabenami lėktuvais, o vėliau bus vežami ir laivais. Pirmieji ginklai lėktuvais atgabenti iš Turkijos ir iš Vokietijos, kur Amerika turi ginklų sandėlių.

Pereitą savaitę karas Himalajų kalnuose aprimo. Indų tarpe vyrauja nuomonė, kad kiniečiai pergrupuoją kmenų ir po kurio laiko vėl savo jėgas, gauna karo reiklę pradės naujus puolimus.

ANASTAS MIKOJANAS

Nuvyko į Kubą išaiskinti Castrui, kodėl Chruščiovas turėjo jį išduoti ir atimti iš jo rusiškas raketas.

Chruščiovas pažadėjo, kad rusų raketos ir kiti puolamieji ginklai bus ištraukti iš Kubos. Kol kas stebėjimas iš oro parodė, kad raketų lizdai yra suardyti ir pačios raketos kažkur nugabentos. Ar jos gabenamos į uostus, ar į kokias nors slaptas lindynes kalnuose, slapstų žinių nėra. Sovietų Rusija savo pažado leisti ginklų išgabenimą iš Kubos tikrinti dar neišpildė. Amerikos vyriausybė tvirtina, kad patikrinimas yra būtina reikalingas ir nuo to nebus atsisakyta.

Šį pirmadienį Tarptautinis Raudonasis Kryžius pranešė, jog Kuba sutikusi, kad į ją plaukiantieji laivai būtų patikrinami jūroje Raudonojo Kryžiaus atstovų, bet kas ir kaip tikrins atominų ginklų išgabenimą iš Kubos, lieka dar neišspręsta. Amerikos vyriausybė laukia, kad Sovietų vyriausybės narys A. Mikojanas susitars su Kubos diktatorium dėl ginklų išgabenimo patikrinimo.

Jei ginklų išgabenimo iš Kubos patikrinimas nebūtų sutartas ir Kuba neleistų to tikrinti, Amerika imsis griežtesnių priemonių priversti Kubą sutikti su kontrole. Tam reikalui gal būtų paskelbta visiška Kubos blokada, arba būtų panaudotos kitos priemonės. Maskvos pareiga yra priversti Kubą sutikti su kontrole, Chruščiovas pažadėjo, kad JT organizacijos žmonės galės patikrinti ginklų išgabenimą. Bet jeigu Chruščiovas savo pažado neišpildytų, tada Amerikos blokada ar kitos priemonės pavaduos Chruščiovą ir priverstų Kubą sutikti su ginklų išgabenimo kontrole.

Karas Dėl Sosto

Jemene Tęsiasi

Arabų valstybėje Jemene karas dėl sosto tebevyksta. Tame kare kariauja ne tiek vietiniai žmonės, kiek jų kaimynai. Egiptas atsiuntė savo kariuomenės dalinius padėti revoliucinei valdžiai, kuri susidarė nuvertus sosto ipėdinį, o Saudi Arabija ir Jordanija padeda kariauti monarchistams. Monarchistai girtasi paėmę į nelaisvę egiptiečių ir paėmę iš Egipto atgabentų pabėgusių ir susisiekimo priemonių.

Jemeno karas, kaip atrodo, pasidarė to krašto kaimynų karas ir gali užsitęsti, jei tie kaimynai nepagailės jam savo jėgų.

Ar krizė jau praėjo?

Taip vadinama "Kubos krizė" buvo retas atsitikimas, kada Amerika ėmėsi iniciatyvos šaltajame kare ir ultimatumu pareikalavo rusus trauktis iš Kubos su savo raketomis ir bombieriais. Pirmadienį, spalio 22 d. prezidentas Kennedy paskelbė Kubos "karantiną" ir pareikalavo, kad Maskva ištrauktų iš Kubos "puolamuosius ginklus." Sekmadienį, spalio 28 d. Maskvos diktatorius Amerikos ultimatumui nusilenkė ir pažadėjo tuoj pat sulaukyti raketų lizdų Kuboje statymą, panaikinti jau pastatytus lizdus ir ištraukti puolamuosius ginklus iš Kubos. Maskva sutiko, kad Jungtinių Tautų organizacijos žmonės patikrintų Maskvos pažadų įvykdymą.

Amerika nesirengė atakuoti Kubos ir jos okupuoti, todėl prezidentas Kennedy ir rusams sakė, kad Amerika nepuola Kubos, bet kai buvo sužinota, kad Kuboje išdygo ir dygsta raketiniai lizdai atominėms bomboms laidyti, Amerikos vadų tarpe buvo svarstomas klausimas išdaužyti tuos lizdus bombomis. Tas gal ir būtų buvę padaryta, jei rusai nebūtų ultimatumo priėmė ir pažadėję savo atominis ginklus iš Kubos ištraukti, nors pirmon galvon buvo planuojama visiškai blokuoti Kubą, kad jos ūkis dėl degalų (kuro) trūkumo susmuktų.

Kai rusai nusileido, krizė lyg ir praėjo. Rusai tikrai tuoj pat sulaukė atominų bazių statymą ir jau pastatytas suardė ir savo raketą gabena kaž kur į uostus. Bet lieka dar vienas dalykas, kuris neleidžia "Kubos krizę" galutinai užbaigti. Lieka patikrinimo reikalas. Chruščiovas pažadėjo, kad patikrinimą darys Jungtinių Tautų organizacijos žmonės. JT gen. sekretorius tuo reikalu buvo nuvykęs į Kubą susitarti dėl tikrinimo, bet Kubos diktatorius Fidel Castro atsisakė įsileisti tikrintojus, kol Amerika nepriims jo penkių sąlygų: Neatsisakys nuo savo kariškos Guantanamo bazės Kuboje; nesulaikys "karantino"; nesulaikys lėktuvų tikrintojų skraidymo virš Kubos, nesustabdys Kubos pabėgėlių veiklos prieš Castro režimą ir nesuvelnins ekonominio spaudimo prieš Kubą.

Amerika su Kuba į jokias derybas nesileidžia ir neturi net savo atstovybės Kuboje. Apie priėmimą Kubos sąlygų ir kalbos nėra. Chruščiovas pažadėjo, kad rusiškų bazių panaikinimo tikrinimas bus daromas Jungtinių Tautų žmonių, jo reikalas yra ir priversti savo lėlę Castro, kad tas nekludytų sutarto tikrinimo. Taip atrodytų. Bet matome ką kita. Į Kubą nukubėjo Chruščiovo dešinioji ranka A. Mikojanas ir Kuboje skelbia, kad Kubos sąlygos dėl rusų bazių panaikinimo tikrinimo yra visai teisingos! Taip Chruščiovas vykdo savo pasižadėjimą. . . .

Rusai buvo iškėlę mintį, kar tarptautinis Raudonasis Kryžius darytų tikrinimą rusų kariškų bazių panaikinimo Kuboje, bet Kuba ir tą rusų pasiūlymą atmeta, nors rusų pats pasiūlymas velti Raudonąjį Kryžių į politiniai militarinį žygį atrodė nei šiaip, nei taip.

Amerikos vyriausybė iš savo pusės skelbia, kad patikrinimas, ar rusų atominės bazės Kuboje yra panaikintos ir atominiai ginklai ir bombieriai yra ištraukti iš Kubos, yra būtina reikalingas. Taip buvo susitarta, taip turi būti ir daroma. Jei rusai nenori "savo Castro" priversti laikytis Chruščiovo pažadų, to darbo teks imtis pačiai Amerikai. . . .

Maskvos valdovai ir šiame atsitikime pasirodė tokie pat sukti melagiai, kaip ir kituose dalykuose. Vos spėjo dygoti pažadą, tuoj pradeda išsisukinėti nuo jo vykdymo. Šį kartą jie slepiasi už Fidelio Castro barždos—girdi jis neleidžia mums savo pažadų tęsti! Toks pasiteisinimas nieko negali įtikinti, rusai rodo tik dar kartą savo blogą valią ir jiems įprastą prasimelavimą.

Zinoma, jeigu rusai nemato reikalo savo pasižadėjimo laikytis, tai ir Amerika turi laisvas rankas patempti Kubos blokadą, arba imtis ir kitų priemonių, kad rusiškas atominis pavojus iš jos pašalintų.

Kuboje Chruščiovas susilaukė tokio antausio, kokio Maskvos diktatorius nė iš ko nebuvo ragavęs. Todėl galima spėti, kad Rusijos valdovas bandys savo prestižą kaip nors vėl pakelti ir tuo tikslu rodys savo galybę gal prie Berlyno ar kur kitur. Todėl ir dėl tos priežasties Kubos krizė nėra paskutinis susikirtimas šaltajame kare ir reikia laukti naujų Maskvos smarkavimų kurioj nors kitoje šaltojo karo vietoje.

Ar Kuba pavojinga?

Amerikoje kartais kalbama apie Kubą, kaip apie pavojų Amerikos saugumui. Daugeliui žmonių tokios kalbos atrodo neįmanomos. Bet yra grūdelis teisybės ir tose kalbose apie "pavojų."

Zinoma, 7 milijonai Kubos gyventojų, dargi jei jie vis būtų kažin kaip priešamerikoniški, nieko nereikštų ir negalėtų sudaryti jokio pavojaus. Pavojus gali kilti tik iš to, kad už Kubos atsišloja galinga valstybė, kuri Kubos artimumą prie Ame-

rikos nori panaudoti savo tikslams, kurie nėra draugiški Amerikai. Kadaise Europoje buvo toks laikotarpis, kad valstybės laikė nuolatinę kariuomenę. Kiek kuri valstybė norėjo ir galėjo, tiek ji kariuomenės laikė ir pagal jos kariuomenės dydį toki valstybė buvo skaitoma galinga ar silpna. Jeigu imti 18-ojo amžiaus vidurį, tada tik iš to, kad už Kubos atsišloja galinga valstybė, kuri Kubos artimumą prie Ame-

Saugumo Tarybos posėdy JAV ambasadorius Adlai Stevenson reikalavo Sovietų atstovą Zoriną (kairėje) tuoj atsakyti, ar sovietai Kuboje turi puolamųjų ginklų, ar ne. Zorinas ne tuoj susigriebė atsakymą, kad jis nėra JAV teisme ir todėl klausimą atsakys, kada norės. Tada Stevensonas parodė Kubos nuotrauką (dešinėje viršuje), kurios aiškiai rodo, kad tokių ginklų ten yra. Zorinas nedrįso ir nuotrauką pažiūrėti.

valstybės buvo Rusija, Austrija, Prancūzija, Turkija ir . . . maža Prūsija. Nedidelė Prūsija, palyginus su kitomis Europos galingomis valstybėmis, buvo tik nykštukas, bet tas nykštukas turėjo 180,000 karių armiją, kuri pagal tuos laikus, buvo didelė jėga. Maža Prūsija su didele kariuomenė buvo viena iš galingųjų Europos valstybių vien tik todėl, kad ji turėjo didelę ir gerai išmokytą armiją. Už Prūsiją daug didesnės ir visais požiūriais galingesnės Lenkija ir Lietuva buvo jau tada valstybės "ligoniniai" todėl, kad neturėjo pastovios armijos ir todėl su Lenkijos-Lietuvos valstybe niekas nebematė reikalo skaitytis.

Nuolatinės armijos niekad neišėjo visai iš mados, bet Prancūzijos revoliucija pakeitė valstybių kariavimą būdą. Kai kelios valstybės užpuolė revoliucinę Prancūziją, ji gynimuisi nuo priešų pasaukė savo piliečius ir kariuomenės eiles ir 1792 metais toki jaunų mobilizuotų piliečių armija sumušė priešų senų profesionalų kariuomenę. Valmūšis nuskambėjo po visą tuometinį pasaulį ir parodė, kad piliečių armija gali būti sėkmingesnė už karių profesionalų armiją. Nuolatinės armijos ir po to dar išsilaikė ilgą laiką, bet jų galybė nuėjo palengva praeitin. Jų vietą užėmė nuolatinės armijos branduoliai ir aplink jų sutelkiami piliečių armija.

Anglija ir Amerika visada turėjo tik negausias samdomų karių armijas. Tik pašauliniai karai jau mūsų laikais tą padėję pakeitė.

Masinių nacionalinių armijų pasirodymas mūsų laukuose turėjo pakeisti kariavimo būdą ir mažos valstybės, ypač su menka pramone, kariniu požiūriu nebeteko didesnės reikšmės.

Bet dabar pasirodė nauji ginklai, kurie kariavimo būdą daro naują revoliuciją. Kalbame apie atominis ginklus, kurie iki šiol dar tik vieną kartą tebuvo kare panaudoti (Japonijoje). Tie ginklai tiek yra baisūs, jog su jais apsiginklavusi ir maža valstybė, gali savo karo pajėgumų prilygti ir didesnei valstybei, kuri tokių ginklų neturi.

Išivaizdinkim valandėlį, kad kaimyninė Kuba apsiginkluoja atominiais ginklais (savo ar iš rusų gautais) ir tokius ginklus nutaiko į Jungtinių Amerikos Valstybių svarbiausius miestus ir

pramonės centrus. Kas tokiame atvejuje atsitiktų? Nagi, nebegalima būtų kalbėti "ką čia ta blusa gali padaryti dideliui drambliui," nes blusa, ginkluota atominiais ginklais, nebūtų blusa, o pasidarytų didžiausiu žvėriu. Tai būtų senų laikų maža Prūsija, kuri su savo nuolatinė armija nepaliaujamais karais paau-go į didelę valstybę ir Europos pabaia, apie kurią sakylindavo, kad karas yra jos nacionalinė pramonė. Maža Prūsija supliekė didžiulę Austriją ir atėmė iš jos veik visą Sileziją, kuri buvo ne vokiečių apgyventa, kariavo 7 metus prieš galingą koaliciją, dalyvavo lygiomis teisėmis su Rusija ir su ta pačia Austrija Lenkijos ir Lietuvos padalinime ir atsi-kando toki karnį, kad galėjo, rodos, ir uždusti. O po Napoleono karų maža Prūsija buvo viena iš godžiausių laimėtojų.

Na, o maža blusa Kuba atominų ginklų jau turėjo. Spalio 28 d. Chruščiov prisipažino, kad rusai yra nu-gabėję į Kubą atominų ginklų ir raketų atominėms bomboms laidyti, jis prisipažino, kad atominų ginklų bazės Kuboje statomos, bet jis pridėjo, jog tie ginklai eša rusų rankose. Rusų ar kubiečių, skirtumas šiuo tarpu ne toks gal didelis, bet ilgainiui tie ginklai būtų galėję patekti ir į kubiečių rankas ir kas būtų drįsęs garantuoti, kad Kubos diktatorius, po gerų vaišių ir dar geresnio nugarimo, nebūtų tu ginklų pavartojęs prieš jo nekenčiamus jankius? Bet ir rusų rankose tie ginklai, visai arti didžiųjų Amerikos miestų ir pramonės centrų, būtų davę pro-

blekį. . . .

Na, o maža blusa Kuba atominų ginklų jau turėjo. Spalio 28 d. Chruščiov prisipažino, kad rusai yra nu-gabėję į Kubą atominų ginklų ir raketų atominėms bomboms laidyti, jis prisipažino, kad atominų ginklų bazės Kuboje statomos, bet jis pridėjo, jog tie ginklai eša rusų rankose. Rusų ar kubiečių, skirtumas šiuo tarpu ne toks gal didelis, bet ilgainiui tie ginklai būtų galėję patekti ir į kubiečių rankas ir kas būtų drįsęs garantuoti, kad Kubos diktatorius, po gerų vaišių ir dar geresnio nugarimo, nebūtų tu ginklų pavartojęs prieš jo nekenčiamus jankius? Bet ir rusų rankose tie ginklai, visai arti didžiųjų Amerikos miestų ir pramonės centrų, būtų davę pro-

blekį. . . .

Na, o maža blusa Kuba atominų ginklų jau turėjo. Spalio 28 d. Chruščiov prisipažino, kad rusai yra nu-gabėję į Kubą atominų ginklų ir raketų atominėms bomboms laidyti, jis prisipažino, kad atominų ginklų bazės Kuboje statomos, bet jis pridėjo, jog tie ginklai eša rusų rankose. Rusų ar kubiečių, skirtumas šiuo tarpu ne toks gal didelis, bet ilgainiui tie ginklai būtų galėję patekti ir į kubiečių rankas ir kas būtų drįsęs garantuoti, kad Kubos diktatorius, po gerų vaišių ir dar geresnio nugarimo, nebūtų tu ginklų pavartojęs prieš jo nekenčiamus jankius? Bet ir rusų rankose tie ginklai, visai arti didžiųjų Amerikos miestų ir pramonės centrų, būtų davę pro-

blekį. . . .

Na, o maža blusa Kuba atominų ginklų jau turėjo. Spalio 28 d. Chruščiov prisipažino, kad rusai yra nu-gabėję į Kubą atominų ginklų ir raketų atominėms bomboms laidyti, jis prisipažino, kad atominų ginklų bazės Kuboje statomos, bet jis pridėjo, jog tie ginklai eša rusų rankose. Rusų ar kubiečių, skirtumas šiuo tarpu ne toks gal didelis, bet ilgainiui tie ginklai būtų galėję patekti ir į kubiečių rankas ir kas būtų drįsęs garantuoti, kad Kubos diktatorius, po gerų vaišių ir dar geresnio nugarimo, nebūtų tu ginklų pavartojęs prieš jo nekenčiamus jankius? Bet ir rusų rankose tie ginklai, visai arti didžiųjų Amerikos miestų ir pramonės centrų, būtų davę pro-

blekį. . . .

Na, o maža blusa Kuba atominų ginklų jau turėjo. Spalio 28 d. Chruščiov prisipažino, kad rusai yra nu-gabėję į Kubą atominų ginklų ir raketų atominėms bomboms laidyti, jis prisipažino, kad atominų ginklų bazės Kuboje statomos, bet jis pridėjo, jog tie ginklai eša rusų rankose. Rusų ar kubiečių, skirtumas šiuo tarpu ne toks gal didelis, bet ilgainiui tie ginklai būtų galėję patekti ir į kubiečių rankas ir kas būtų drįsęs garantuoti, kad Kubos diktatorius, po gerų vaišių ir dar geresnio nugarimo, nebūtų tu ginklų pavartojęs prieš jo nekenčiamus jankius? Bet ir rusų rankose tie ginklai, visai arti didžiųjų Amerikos miestų ir pramonės centrų, būtų davę pro-

blekį. . . .

Na, o maža blusa Kuba atominų ginklų jau turėjo. Spalio 28 d. Chruščiov prisipažino, kad rusai yra nu-gabėję į Kubą atominų ginklų ir raketų atominėms bomboms laidyti, jis prisipažino, kad atominų ginklų bazės Kuboje statomos, bet jis pridėjo, jog tie ginklai eša rusų rankose. Rusų ar kubiečių, skirtumas šiuo tarpu ne toks gal didelis, bet ilgainiui tie ginklai būtų galėję patekti ir į kubiečių rankas ir kas būtų drįsęs garantuoti, kad Kubos diktatorius, po gerų vaišių ir dar geresnio nugarimo, nebūtų tu ginklų pavartojęs prieš jo nekenčiamus jankius? Bet ir rusų rankose tie ginklai, visai arti didžiųjų Amerikos miestų ir pramonės centrų, būtų davę pro-

blekį. . . .

Na, o maža blusa Kuba atominų ginklų jau turėjo. Spalio 28 d. Chruščiov prisipažino, kad rusai yra nu-gabėję į Kubą atominų ginklų ir raketų atominėms bomboms laidyti, jis prisipažino, kad atominų ginklų bazės Kuboje statomos, bet jis pridėjo, jog tie ginklai eša rusų rankose. Rusų ar kubiečių, skirtumas šiuo tarpu ne toks gal didelis, bet ilgainiui tie ginklai būtų galėję patekti ir į kubiečių rankas ir kas būtų drįsęs garantuoti, kad Kubos diktatorius, po gerų vaišių ir dar geresnio nugarimo, nebūtų tu ginklų pavartojęs prieš jo nekenčiamus jankius? Bet ir rusų rankose tie ginklai, visai arti didžiųjų Amerikos miestų ir pramonės centrų, būtų davę pro-

blekį. . . .

Na, o maža blusa Kuba atominų ginklų jau turėjo. Spalio 28 d. Chruščiov prisipažino, kad rusai yra nu-gabėję į Kubą atominų ginklų ir raketų atominėms bomboms laidyti, jis prisipažino, kad atominų ginklų bazės Kuboje statomos, bet jis pridėjo, jog tie ginklai eša rusų rankose. Rusų ar kubiečių, skirtumas šiuo tarpu ne toks gal didelis, bet ilgainiui tie ginklai būtų galėję patekti ir į kubiečių rankas ir kas būtų drįsęs garantuoti, kad Kubos diktatorius, po gerų vaišių ir dar geresnio nugarimo, nebūtų tu ginklų pavartojęs prieš jo nekenčiamus jankius? Bet ir rusų rankose tie ginklai, visai arti didžiųjų Amerikos miestų ir pramonės centrų, būtų davę pro-

blekį. . . .

gos rusams Ameriką šantažuoti, o kilus didesnei krie-zei, paleisti juos ir į darbą!

Galima tik pasidžiaugti, kad Amerikos vyriausybė laiku apsižiūrėjo ir sutruk-dė rusams užbaigti atomi-nių ginklų bazes Kuboje. —sd.

GARDNER, MASS.

Lietuvių Bendrovė išrinko valdybą

Spalio 30 d. metiniame susirinkime išrinkta šitokia valdyba: Pirm. Aleksas Juška, vicepirm. Antanas Vilčinskas, fin. sekr. Vincas Višniauskas, izd. Veronika Rimkūtė, sekr. Vanda Šerkšnienė; direktoriais: Juska, Vilčinskas, Daukantas, Nakutis, Debesaitis, Mačionis, Necelis ir Dockas.

Tame susirinkime įstojo 3 nariai: Vincas Darskevičius, Ona Simonienė ir Vilčinskas.

Vakariene rengti nutarta lapkričio 17 d. Lietuvių Klubą, pradžia 6 val. vakaro. Šeimininkės bus Bronė Juškenienė, Šlarvienė, Butkienė ir Šlegerienė.

Mirė

Mirė 53 metų Staňkaitis, ir 18 metų Gedraitis, kurį nutrenkė perkūnas.

Garniškis

Mažas riešutas, bet kietas.

Skaityk Stasio Michelso no parašytą knygą "LIETUVIŲ ISEIVIJA AMERIKOJE," 500 puslapių, daug paveikslų, gal ten ir save pamatysi. Kaina minkštais viršeliais \$4.00, kietais \$5.00.

1963 METŲ KELEIVIS

KALENDORIUS

Jau ruošiamas spaudai. Laikas jį užsisakyti.

Kaip kasmet, Kalendoriuje bus svarbių ir įdomių skaitymų, informacijų, eilių, juokų ir patarimų.

Kalendorių galima užsisakyti kartu su Keleivio prenumerata, arba atskirai. Kalendoriaus kaina palieka kaip buvusi — 75 centai.

Kalendoriaus užsakymus ir pinigų prašome siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 E. Broadway —:— South Boston 27, Mass.

Kas savaitė

Giriasi "išgelbėję taiką"

Sovietų Rusijoje, po Kubos krizės, eina džiūgavimas dėl Nikitos "laimėjimo," nors komvada žino, koks tai buvo laimėjimas. Sovietų spauda giriasi, kad Nikitos Sergejevičiaus išmintis išgelbėjo Kubos revoliuciją nuo amerikoniško imperializmo pasikėsinių ir kartu išgelbėjo pasaulio taiką nuo atominų skerdy-nių. Du tokie laimėjimai tikrai verti pagyrimo, na tai ir giriasi.

Zmonės užsieniuose gali tik palinkėti, kad Chruščiovas daugiau tokių laimėjimų turėtų tarptautinėj politikoje. Juo daugiau, juo geriau.

Bet rusų komunistai kažkodėl nėra labai tikri dėl to Nikitos laimėjimo, jie per daug tuo laimėjimu giriasi, lyg tarsi kas abejotų Nikitos išmintimi ir jo "taikos gelbėjimo" sugebėjimais.

Todėl sovietų spauda rašo nepailsdama apie Nikitos gudrią politiką ir traukia visokius liudininkus, kurie patvirtina, kad Nikita tikrai laimėjo. Išvilkta dienos švieson net suniekintas, apspaudytas ir supelėjęs maršalas Vorosilov, kurs komunistų partijos "Pravdoje" skelbia ilgą straipsnį apie Nikitos išmintingą santūrumą ir jo laimėjimus tarptautinėj politikoje. Matyti, Nikitos laimėjimai labai jau kam akis bado, kad reikia net "antipartinės grupės" žmogų Vorosilovą mobilizuoti Chruščiovui ginti.

O mes ir vėl sakome, tegu Nikita būna ir ateityje taip protingas, kaip jis buvo Kubos krizės metu. Už toki jo protingumą jam galima tik padėkoti. Jei rusams patinka Nikitos nuolaidumas ir sukalbamumas, mes neturime nieko prieš. Sutinkame dargi prisidėti prie rinklėvos, kad Sovietų Rusijos ministerių pirmininkui N. S. Chruščiovui būtų nupirktas lietsargis, lygiai toks, koki anglų premjeras Chamberlainas vežėsi į Miuncheną, kada jis važiojo pas Hitlerį "taikos" gelbėti.

Indija ieško draugų

Komunistinės Kinijos užpulta Indija dairios pasaulyje draugų, nes kitaip gali būti didelė bėda. Kinai gali nusileisti iš Himalajų kalnų ir vėl pavergti Indiją, kuri tik prieš 15 metų atgavo nepriklausomybę iš anglų.

Nelaimės valandoje Indija, griežtai neutrališka Rytų-Vakarų varžytynėse, bešališkai kreipėsi į Maskvą ir Washingtoną, į Londoną ir į Egiptą. . . .

Londonas pirmas atsiliepė ir pažadėjo visokeriopą pagalbą, net prabilo apie "nuomos. paskolos pagalba" Indijai ir tuoj pat pradėjo siųsti ginklus į Indiją. Greitai atsiliepė ir Washingtonas ir praeitą savaitę pradėjo lėktuvais gabenti į Indiją ginklus tiek iš Turkijos, tiek iš Vokietijos, o didieji transportai laivais plauks iš pačios Amerikos.

O kaip Maskva? Maskva pasakė, kad ji Indijai negali padėti, kad ji turi būti solidari su komunistine Kinija ir patarė Indijai priimti Kinijos sąlygas—padaryti paliaubas ir sėsti prie stalo su-

sitarti su Kinija dėl sienų!

Toks draugas pasirodė Maskva. Negana to, Maskva paaikšino Indijai, kad ji negalės Indijai pristatyti jau užparduotus lėktuvus ir negalės padėti Indijai pastatyti karo lėktuvų dirbtuvės, kaip buvo susitarta. . . .

Iš "neutraliųjų" pasiskelbė vienas Pilypas iš Kanapių,—tai Ganos prezidentas Nkruma. Jis protestavo, kam anglai duoda pagalbą Indijai! Girdi, taip negražu, reikia būti neutraliems ir tegu kinai smaugia Indiją!

Ilgai Maskva sėdėjo ant tvoros indų-kinų ginčė, bet pagaliau nuo tvoros nulipo į kinų pusę ir Indijai parodė savo "draugišką" nugarą!

Indijos politika, kurios pagrindas buvo dedamas neutralumas tarp Rytų ir Vakarų, susilaukė krachio.

Sumišimas "Rytų bloke."

Kubos krizės galas, kuris gal dar nėra galutinis galas, inėš nemažą sumišimo į komunistinio bloko tarpą. Kubos diktatorius aiškiai jaučiasi rusų parduotas ir išduotas, bet dėl Kubos mažai kas galvą sukt. Blogiau yra tas, kad komunistinė Kinija siūlosi Kubos diktatūrai į globėjus, o maža Albanija skalija, kaip tikras Pekino šuniukas, ir skelbia paskalas, kad Sovietų jau brestą maistas prieš Nikitos "revoliucizmą." Panašius garsus padeda skleisti ir kinai.

Kuba mažai terūpi tokių kraštų komunistams, kaip kiti, kuriems maisto trūkumai ir kitokie nemalonumai kelia gana rūpesčių ir be Kubos barzduočių vargų.

Nikita dabar turi darbo suvaryti bekrykstančias savo avinčių avelės į vieną bundodarį ir paruošti jas Berlyno krizei.

"Spiegel afera"

Vokietijoje eina gerai redaguojamas savaitinis žurnalas "Der Spiegel" (Veidrodis), dėl kurio pereitą savaitę Vokietijoje kilo didelis skandalas.

Žurnalas paskelbė straipsnį apie Vokietijos armijos menką pasiruošimą karui ir pasakojimą apie tą neužtenkamą pasiruošimą. Dėl to žurnalo leidėjas ir tris redaktoriai buvo areštuoti ir padėti į kalėjimą. Jiems keliama byla dėl krašto išdavimo! Areštuotas ir vienas pulkininkas, įtartas, kad jis davęs žurnalui informacijų apie kariuomenės menką pasiruošimą.

Žurnalo leidėjo ir redaktorių areštas buvo padarytas be teisingumo ministerio žinios, todėl ministeris protestuodamas pasitraukė iš vyriausybės. Tas ministeris yra demokratų partijos. Grasina trauktis iš vyriausybės ir keturi kiti tos partijos ministrai. Koalicija tarp krikščionių demokratų ir demokratų gali sugriūti.

Vakarinės Vokietijos laikraščiai kelia didelį ermiderį dėl "Spiegel" aferos, sako spaudos laisvę yra pavojuje. . . .

Kuo pasibaigs ta "afera" greitai gal pamatysime. Dabar įdomu tik pastebėti, kad vokiečiai spaudos laisvę pradeda rimtai ginti nuo biurokratų sauvalės. J. D.

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RASO,
TAS DUONOS NEPRASO.

Kelionė į Defiance miestą

Sekmadienį, spalio 14 d., "pasikinkę" plieninį žirgą, susėdome visi, jauni ir seni, ir pasileidome beveik kaip stalias lygiu keliu. Plieninis žirgas skrieja lyg aitvaras beveik 70 mylių per valandą. Malonu žavėtis artėjančio rudens grožiu, nors ta diena visai nebuvo panaši į rudeni. Temperatūra siekė 80 laipsnių, ir uždarame vežime sėdėti buvo tikrai karšta.

Negalima buvo akių atitraukti nuo pasikeitusios gamtos grožio. Pakelės miškai ir miškeliai nugeltę, nurodę, kiti paraudonavę. Vieni medžiai jau baigia savo šakas apnuoginti, nusviesdami žemėn savo gražų vasaros rūbą ir tuo būdu pasirodantys sutikti žvabų vėją ir šaltą žiemą. Šaltos žiemos žvabūs vėją lapuotoms šakoms būtų labai pavojingi, todėl medžiai lyg ir prisitaiko tam grasinančiam pavojui, numedami lapus į šalį ir tuo sumažindami savo kūno plotą piktiems vėjams ir sniego pūgoms užkliūti.

Taip besigėrėdami gamtos grožiu ir nepajutome, kaip per porą su viršum valandų mūsų "žirgas" nušuo-liavo 150 mylių.

Iškėm į Defiance miestą ir po minutės kitos sustojom prie dr. Vytauto Kavolio namų vartų. Šeimnininkas, mus išvydęs, plačiai atvėrė duris ir pakvietė vidun. Ten radome svečių ir iš Fort Wayne, Ind.

Defiance yra Ohio valstijos apskritys miestas. Ten yra to paties vardo kolegija, kurioje dr. V. Kavolis profesoriauja. Miestas yra ten, kamie susilieja Anglaize-Tiffin upė su Maumee upe, apie 50 mylių nuo Toledo miesto.

Si vietovė seniau buvo svarbi indėnų buveinė, bet 1794 m. gen. A. Wayne įrengė čia tvirtovę ir ją pavadino Fort Defiance vardu. 1822 m. čia pradėjo kurtis miestas, o 1885 m. buvo įsteigta ir kolegija.

Mes čia vykome ne tik dr. V. Kavolio ir jo šeimos aplankyti, bet ir ten vykstančios čekagiškio dailininko V. Virkau kūrybių parodos pažiūrėti. Tą parodą globoja kolegijos studentų unija, ir ji tęsiasi nuo spalio 14 iki 20 d. Parodoj buvo išstatyta 30 paveikslų.

Šia proga noriu pažymėti, kad ir Rita Kavolienė-Si-jos dailininkė, kuri čia savo kūrybių parodą, jau kiek anksčiau buvo su-ruošusi.

Siandien turbūt visoje Amerikoje sunku surasti vietą, kur nesutiktum Lietuvių. Ir dažnai tas sutiktas tautietis yra profesorius, gydytojas, inžinierius, verslininkas ir t.t. Daugelis jų yra naujųjų ateivių, nuo komunistų pavojaus pasišalinusių tėvų vaikai, daugelis jų savo mokslo pagrindus gavo gerose Lietuvos mokyklose. Tas džiugina, bet kartu ir gaila, kad likimas juos privertė dirbti ne savo brolių ir sesių tarpe.

A. Zamžickas

MIAMI, FLA.

Sukaktuvinis banketas

Moterų Klubas lapkričio 18 d. Lietuvių Klubu salėje rengia sukačią savo veiklos 10 metų sukakčiai atžymėti. Pradžia 5 val. vak.

Meninę programą atliks visų mėgiami menininkai—Anita Navickaitė—Karnas, Lipnickai ir Nekrošas.

Vėliau bus šokiai iki nakties bėmos.

Klubo valdyba kviečia visus bankete dalyvauti. Iki pasimatymo.

Jenie N. Nevienė

MANCHESTER, CONN.

Mūsų padėka

Rugsėjo 24 d. netekome mums brangaus vyro ir tėvo Antano Biretos, kuris su bažnytinėmis apeigomis palaidotas rugsėjo 28 d. šv. Jokūbo kapinėse.

Čia mes norime nuširdžiai padėkoti visiems, kurie taip gausiai dalyvavo šer-menyse ir laidotuviuose, nors ir smarkus lietus lijo; sudėjo kalną gražiausių gėlių ant velionio kapo; užpiko daug mišų; žodžiu ir raštu ramino ir guodė mus mums taip sunkiomis valandomis ir visai kitaip mums stengėsi padėti ir sumažinti mūsų skausmą.

O mūsų brangiam draugui ir tėveliui sakome: Labanakt, nes—
Saulėlė nusileido,
Atėjo vakarėlis,
Darbeliai atlikti—
Ramus poilsėlis.

Julija Biretienė su šeima.

TORONTO, ONT.

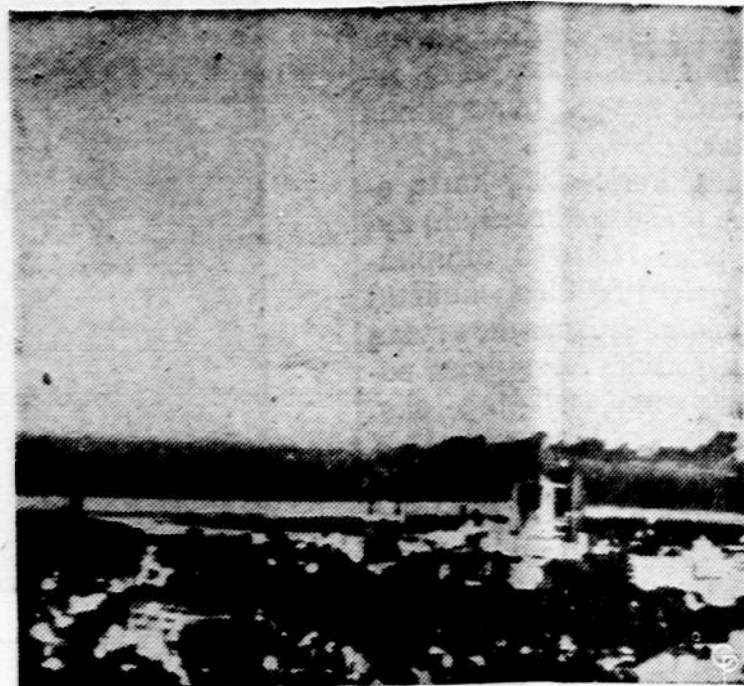
Parama skelbia konkursą

Lietuvių Kredito Kooperatyvas Toronte skelbia konkursą emblemai ir firmos pavadinimui "Parama (Toronto) Credit Union Limited" nupaišyti. Emblema ir firmos pavadinimas reikalingi laisvų antgalviams. Laimėjusiam konkursą bus sumokėta \$100.- Projektus prašome siųsti Paramos v-bai, 1129 Dundas St., W. Toronto, Ont., iki sausio mėnesio 1 d.

LIETUVOS ŽEMELAPIS

Gražų Lietuvos žemėlapi galite gauti Keleivio įstaigoj už 50 centų.

BOMBOS APSVIETĖ HONOLULU

Iš Johnston salos, kuri yra 780 mylių atstume nuo Honolulu, buvo iššauta į 30 mylių aukštį mitžinška bomba, kuri nušvietė Honolulu padangę.

NAUJA ALTO VALDYBA

Chicagoje spalio 27 d. posėdyje dalyvavo visa šių vasarą išrinkti Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba—10 narių.

Svarbiausias tos dienos posėdžio tikslas buvo pasidalinti pareigomis. Pirmininku išrinktas Leonardas Simutis, pirmuoju vicepirm. dr. Pijus Grigaitis, kitie vicepirmininkai: Teodoras Blinstrubas, Povilas Dargis, Kazys Drangelis ir Antanas Rudis. Sekretoriais išrinkti Eugenijus Bartkus ir dr. Vladas Šimaitis, izdininku Mikas Vaidyla, fin. sekr. Jonas Talasas.

Pasiūstas sveikinimas prezidentui Kennedy ryšium su Kubos reikalu; nutarta veiklos sėkmėms užtikrinti kituose posėdžiuose atsakyti komisijoms; Chicagoj steigti Alto reikalavimą tvarkyti centrinį biurą.

Visi nariai pasižadėjo tartinai siekti tų tikslų, kuriems Amerikos Lietuvių Taryba yra įkurta. Gyvenamasis metas reikalauja, kad Lietuvos laisvinimo reikale visuomenė būtų vieninga ir remtų visas Alto laisvinimo pastangas.

Kitas Alto valdybos posėdis bus lapkričio 17 d.

VLIKO POSĖDŽIŲ
DARBOTVARKE

I. 1) Posėdžio atidarymas, 2) Sveikinimai, 3) Komisijų sudarymas, 4) Pranešimai apie veiklą: a) Vliko pirmininko, b) Vykdomosios Tarybos, c) komisijų; 5) diskusijos dėl pranešimų.

II. 6) Dalykiniai pranešimai: a) Juozas Miklovas—Mūsų jaunimo laisvinimo darbe, b) Vaclovo Sidzikausko ir Martyno Brako—Laisvės kovos ofenzyva, 7) Diskusijos.

III. 8) Tautos Fondo pranešimas, 9) Finansų Komisijos pranešimas ir apyskai-tų tvirtinimas, 10) Revizijos Komisijos pranešimas ir apyskai-tų tvirtinimas, 11) Sąmatų tvirtinimas, 12) Rezoliucijų priėmimas, 13) Kiti klausimai, 14) Protokolo tvirtinimas, 15) Posėdžio uždarymas.

Posėdžiai įvyks lapkričio 10-11 dienomis (pradžia 10 val. ryto) Free Baltic House, 131 East 70th St., New York, N.Y.

30 šnipų lydi vieną žurnalistą

Vokiečių žurnalistas Hans J. Cramer lankėsi Pabaltijo sostinėse. Stuttgarte Nach-richten laikraštyje jis rašo, kad į Rygą nuvykęs iš Talino, kuris jam atrodė vakarietiškesnis, negu latvių sostinė. Ryga turi "vytiš" Ry-tus, nes ji antras savo dydžiu sovietinis uostas Pabaltij, o svarbiausia—vienas žymiausių sovietų pramonės centrų, šiuo metu turis 700,000 gyventojų, ir jų skaičius nuolat auga. Be savęs pačių, rusai pridėjo miestui "cukrainės stiliaus" dangoraižį, kuriame įsikūrė Latvijos sovietiniai mokslininkai, centre patupdę "dežę"—sovietinį viešbutį, kurį esą galima šiaip taip pakęsti tik simpatingo personalo dėka. Paguoda—viešbučio restorane retkarčiais gali išgirsti vokiškų šlagerių. Didžioji Rygos katedra paversta muziejumi, kuriame rengiami koncertai.

Netoli nuo jos—rinka, vi-sada prisigrūdus žmonių, daugiausia kalbančių rusiškai. Tai rodo, kad miestas

patrauklus Rusijos gilumoj gyvenantiems, kurių ne vienas iš Leningrado, Maskvos ir net Kaukazo čia atvyksta, pamilsta Baltijos jūrą ir pa-silieka. Tai jūra prie Rygos tai rojus kampelis, kuriame net latviai užsimiršta, jog rusai prieš trejus metus savo "akazu" nubraukė jų didžiausią tradicinę šventę—Jonines.

"Draugai bėgikai", kurie mane lydėjo nuo pat ryto iki išnaktų, rašo Cramer, "ir Taline, ir Rygoj, ir Vilniuj galėtų būti akivaizdus įrodymas, jog Sovietų Sąjungoj yra garantuotas visuotinis įdarbinimas. Kaip kitaip reikėtų aiškinti faktą, kad paskui vieną užsienietį jis paskos bėga šeši darbingi vyrai lyg vaikai, žaizdami plėšika."

Žurnalistas domėjėsis savo kelionėse po Pabaltijį daugiau saule, o ne savo šešėliais, tad ekskursijos pa-baigoje negalys tiksliai pasakyti, ar jo aptarnavimui buvo paskirti 25 ar 30 "bėg-lių"... Jie sėdėdavo viešbu-

čių laukiamuosiuose ir tu-tuoju pakildavo, vos tik Cramer iškišdavo nosį iš savo kambario. Jie patys nepratardavo nė vieno žodžio, bet užtat užrašydavo paties Cramerio kiekvieną, kurį jis tik pasakėdavo užkalbin-tiem baltam.

"Bėgikai" buvo trijų rūšių: Vilniuj jie dėvėjo idomi-ais apsiaustais, kuriuos buvo galima akies mirksniu, užbėgus į namo koridorių, išvesti, ir "bėglys" staiga pasirodydavo gatvėje jau ne rudu, o pilku apsiaustu... Taline jie sėdavo prie grei-timo staliuko ir paprastai užsakydavo 200 gr. konjako, matyt, sąžinei nuplauti,—pastebti Cramer. Rygoj kei-tėsi ne apsiaustai, o patys "bėgliai", perdavinėdami viens kitam vis tą patį port-felį...

Kas turėjo "bėgliam" už viską tai sumokėti?—klausia vokiečių žurnalistas. Kas už-mokėjo už konjaką ir ilgas keliones iš vienos vietovės į kitą? Gal "bėgliai" buvę jam dėkingi,—samprotauja Cramer. Juk jie tokiu būdu pateko kartu su juo į bažnyčias, muziejus, knygynus, ir plažią, net į senąją sostinę Leningradą. Jame Cramer kreipėsi tiesiai į savo "šešėlį" ir pasakė jam deku-i už rūpinimąsi. Tas nežymiai išsauldęs...Tas vis dėlto neparūpinęs, nors tai būtų buvęs jo pirmas tikrai nau-dingas patarnavimas žurnalistui.

CHICAGO, ILL.

Neleido gimtinei aplankyti

Dr. Antanas Bielickas su-grįžo Lietuvą aplankęs. Jis norėjo ir į Marijampolę, negavo leidimo. Jo giminės turėjo į Vilnių atvažiuoti su juo pasimatyti. Vilniuje jis išbuvo 10 dienų, niekur kitur jo neįleido važiuoti.

O kai nuvažiuoja "objektyvūs" ekskursantai" iš bolševikų "Laisvės" ar "Vil-nies" stovyklų, juos daug kur pavazinėja.

Mirė J. Spaitis

Spalio 31 d. mirė ilgiau sirgęs Juozas Spaitis, geras lietuvis, sėkmingas verslininkas, veikliai dalyvavęs ir respublikonų tarpe, kurie jį buvo nominavę į kongre-są 4-oj apylinkėj, bet dėl ligos jis turėjo savo kandi-datūrą atsisimti.

REIKALINGI KEPĖJAI

Reikalingi patyrę juodos duonos ir keikų kepėjai. Užmokėstis ir darbo sąlygos geros. Rašyti laiską, arba šaukite telefonu: VI 7-1250—Chicagoje. (50 Brighton Bakery 2457 W. 46th Place Chicago 32, Ill.

MEXICO, ME.

Lipskių sukačtis

Pranas ir Bronė Lipskiai spalio 30 d. minėjo savo vedybino gyvenimo 40 metų sukačtį. Svečių buvo iš grei-timo Rumfordo—J. K. Kau-liačia, Julija Yonushienė ir vietiniai Plupliai ir J. Mor-gan.

J. Kauliačia

Karpio griaučiai susideda iš 4,386 dalių, o žmogaus tik iš 212, į tą skaičių įeina ir 32 dantys.

Dr. V. Jasaitis—išradėjas

Chemijos daktaras Viktoras Jasaitis Lietuvoje buvo Ginklavimo valdybos sprog-stamųjų medžiagų skyriaus viršininkas, neorganinės ir analitinės chemijos katedros vedėjas Kauno universi-tete. Jis jau tada išrado sprogstamojo gyvsidabrio ir kapsulių sprogstamųjų mišinių gamybos metodus Lin-kaičių ginklavimo dirbtu-vėms.

Nuo 1951 m. dr. V. Jasai-tis dirba kaip sprogstamųjų medžiagų chemikas Speer Cartridge Works fabrike Lewinston, Idaho.

Čia jis išrado naują prie-taisą šovinių pistono para-kui susprogdinti.

Daktaro išradimas buvo plačiai aprašytas Gun & Ammo žurnalo gegužės mė-nesio laidoje. Ten išradėjas vadinamas genialiu. Pisto-nas, rodos, menkas dalykė-lis, bet jo pagaminimas yra labai sudėtingas, ir todėl pa-gaminti tokį, kad jis visuo-met ir visokių sąlygose už-sidėtų, nėra paprastas rei-ka-las. Ir minėta įmonė prieš kelerius metus pasikvietė dr. V. Jasaitį ir davė jam už-davinį pagaminti pistonui uždegti tokį prietaisą, kokio dar niekas nepagamino. Ir dr. V. Jasaitis tai padarė. Jis net nebijo, kad kas nors kitas galėtų jo sekretą išaiš-kinti, nes kai buvo sužinota, kad į įmonę atvyksta didelis būrys to reikalo specialistų, tai vadovybė paklausė dak-tarą, ar jie nesužinos jo iš-radimo paslapties. Daktaras be abejonų užtikrinęs, kad tas jiems nepavyks.

Įmonė, kurioje dr. V. Ja-saitis dirba, labai brangiai tą išradimą, nes jis atneš jai

NAUJAUSIOS KNYGOS

TAUTŲ KAPINYNAS SI-BIRO TUNDROJE, H. Taut-vaišienės šiuropis atsimi-nimai iš Sibiro vergijos, 134 psl., kaina \$1.25.

LIETUVIŲ ISEIVIJA A-MERIKOJE, St. Michelso-no vaizdžiai parašyta šio krašto lietuvių istorija, 500 puslapių, kaina mink-šiais viršeliais \$4.00, o kietais \$5.00.

RASTAI—STRAIPSNIAI, ATSIMINIMAI, parašė Juo-zas Liūdžius, 246 pusla-piai, kaina \$3.00.

ATSIMINIMAI APIE JUO-ZĄ LIUDŽIŲ, parašė Pe-tronėlė Liūdžiuvienė, 88 psl., kaina \$1.00.

NEPRIKLUSOMĄ LIE-TUVĄ STATANT. Rapolo Skipičio atsiminimai, 440 psl., kaina. \$5.00.

VEIDU PRIE ŽEMES, parašė Kotryn aGrigaitytė, 13 novelių, 204 psl., kaina \$2.00.

TUŽU KLUBAS, Antano Tulio 11 novelių, 196 psl., kaina \$3.00.

VIENIŠI MEDŽIAI, roma-nas, parašė Aloyzas Baro-nas, 117 psl., kaina \$1.50.

ANGLŲ KALBOS GRA-MATIKA, 215 psl., kiet vir-šeliai, kaina \$3.50.

Tas knygas galima gauti Keleivio administracijoje:

So. Boston 27, Mass.

636 E. Broadway,

didelį pelną. Pats išradėjas ne kažin ką pelnė — jis tik įmonės lėšomis buvo pereitę vasarą išvykęs pasivažinėti Europoje.

WILKES-BARRE, PA.

Minėta Jungtinių Tautų sukačtis

Spalio 24 d. kolegijos gimnazistok salėje buvo pa-minėta Jungtinių Tautų Or-ganizacijos 17 metų sukač-tis. Minėjimą surengė As-sociation United Nations As-sociation. Rengimo komite-tas lietuviams atstovavo Wy-oming Valley Lietuvių Mote-rų Klubas.

Kalbėjo E. Washingtono atvykęs Philip Deane, Jung-tinių Tautų Informacijos Centro direktorius, meninę dalį atliko Robert E. Lovett vadovaujamas jungtinių cho-ras, susidedas iš 6 chorų, jų skaičiuje ir King's Glee Klubo choro, kuriam vadovau-ja Bronius Voveras.

Iškilnių metu buvo iš-saukti iš užsienio atvykę ir kolegiją studijuoti studentai. Jų esama iš 16 valstybių, iš visų 6 žemynų. Taip pat bu-vo išaukti ir Wyoming Valley gyvenančių tautų atsto-vai—6 tautų.

Įėjimas į minėjimą buvo veltui, dalyvių buvo apie 3,000, bet salėje galėjo dar daugiau tilpti.

Seniau panašius minėjimų programose daugiau pasi-reikėdavo atskiros tautos, daugiau būdavo pasipušu-sių savo tautinos drabužiais, ši kartą net ne visos tautos turėjo savo vėliavas. Lietu-vės buvo pasipušiusios tau-tiniais drabužiais.

Bet aplamai programa ir ši kartą buvo gera ir įdomi.

J. V. Staniulovaitis

TORONTO, ONT.

Girdėjome Dan Kuraitį

SLA 236 kuopa ir sporto klubas "Vytis" spalio 20 d. pakvietė kalbėti ir filmą pa-rodyti iš Chicago Dan Ku-rai, kuris senesniai važinė-josi Lietuvoje. Nors oras bu-vo blogas, bet žmonių susi-rinko pilnos dvi salės, buvo atvykęs ir iš kitur — St. Catharines, Hamiltono, be-to, iš Windzoro, Clevelan-do.

Dan Kuraitis savo įdomų pranešimą pradėjo, sakya-damas, kad matęs suvargusią Lietuvą, suvargusį Vilnių, Kauną, žmonių nuotaikos e-sančios blogos, gyveną, kad reikią gyventi, laukia pasi-keitimų, o baigdamas pasa-kę, kad pavergtos Lietuvos žmonės deda vilčių į laisvojo pasaulio lietuvių, ir pra-šė to nepamiršti.

Jis parodė ir filmą, kokį galėjo Lietuvoje pagaminti. Buvo ir meninė dalis, ku-rią atliko tautinių šokių Gin-taro šokėjai, kurie visi yra SLA nariai, ir iš Clevelando žinomos šokėjos Jokūbaity-tės.

J. Š.

Pakalbinkime draugus, kai-mynus ir pažįstamus užsisa-kyti "Keleivį". Kaina me-tanis penki doleriai.

Iš pavergtos Lietuvos

Histerija dėl Kubos

Kaip dabartiniai Lietuvos žmonių varovai visus iš proto krausto dėl Kubos, rodo tas faktas, kad net rašytojų sąjungos laikraštis „Literatūra ir Menas“ pirmajame puslapyje spausdina Antano Jono straipsnį „Kuba, mes su tavim“, kuris baigiamas: „Vieningų plieninių, nenugalimų žiedu mes visi susitelkiame apie mūsų tarybinę vyriausybę, apie mūsų Komunistų partiją ir sakome sužulėjusiems žmogėdrom: Ne.“

Lietuviai stato Kazachstane

Sovetskaja Litva džiaugiamosi praneša, kad į Kazachstaną pasiųstieji 200 įvairių statybos specialistų Spalio revoliucijos garbei prieš du mėnesius baigė pagal planą numatytas statybas.

Lietuvoje žmonės gyvena susikimę kaip silkės, o jos statybininkai siunčiami už tūkstančio mylių statyti!

Kiek tų atėjūnų!

Pakanka sekti tik dabar Lietuvoje apdovanojamus už visokių „nuopelnus“, ir tuoj įsitikinsime, kiek ten vi. sokių atėjūnų yra prigužęje.

Stai ir paskutiniuoju metu kažkoks Ivan Matycyn gavo „garbės raštą“ ryšium su 50 m. amžiaus sukaktimi už „nepriklaikantį darbą žuvies pramonės sistemoje“. Aleksandr Jefremov ryšium su 60 m. amž. sukaktimi už „aktyvią visuomeninę-politinę veiklą“. Tokį raštą ta pačia proga gavo ir Albinas Martinėnas už „nuopelnus vystant tarybinę prekybą“. Gavę „raštą“ ir 10 metų jaunesnis keramikas Volde-maras Manomaitis.

Iš Tiesos spalio 24 d. sužinojome, kad mirė iš kabinų kur atsibastęs į Lietuvą 1944 m. Aleksej Jermakov, Vilniaus „Komunaro“ staklių gamyklos direktorius, buvęs komunistų Eltos atstainas vadovas, Sovietų Sąjunga Litva leidyklos direktorius.

Projektuojami Siauliai

Architektas Kazimieras Bucas ir ekonomistas Valentin Deksnys ruošia ateities Siaulių planą.

Numatoma, kad ateityje Siauliuose gyvens 120,000 žmonių (dabar gyvena apie 60,000). Jiems reikės pastatyti pusantro milijono kv. metrų gyvenamojo ploto.

Bublių link išaugs išsitas naujamiestis.

Ar Paleckis suklydo?

(E) J. Paleckis „Komjaunimo Tiesoje“ (spalio 7 d.) išpausdino straipsnį apie „lietuvių tautos pavasarį“. Jame be kita ko rašo, kad reikėjo dviejų dešimtmečių kovos, kol Lietuvoje suplevėso raudonoji vėliava. Teisė tai vėliavai plevėsuoti iškovojo Lietuvos komunistai. Tai nauja Paleckio, visos kp ir „vyresniojo brolio“ Kremliuje „tiesa“, pradėta skelbti lietuvių tautai ir laisvajam pasauliui. Idomiau, kad Paleckis šia „tiesa“ pats suabejojo, nes pridėjo: „Parama atėjo iš Rytų, iš Tarybų šalies“. Matyt, net Paleckis nustojo vil-ties, kad kas patikėtų pasakomis, jog „pati liaudis“ įvedė sovietinę santvarką Lietuvoje.

Lietuvos žmonės vėl iškudinami

Ryšium su Kubos įvykiais Lietuvos žmonės vėl varomi į mitingus „vienin-gai remti taikingą komunistų partijos ir savo vyriausybės politiką, dar labiau padidinti savo darbo pastangas vardan ekonominės ir gyvybinės savo tėvynės galios“, verčia ir akademi-ką K. Bieliuką, ir darbininką K. Strelcovą, ir darbininką R. Umbrasienę, ir studentę V. Tamašūnaitę, ir dailininką A. Stulgį ir kt. protestuoti prieš „Amerikos agresorių žmogėdriškų veiksmus.“

O to reikalo tikros padėties Lietuvos žmonės nežino, nes laikraščiai terašo tik tai, kas valdžios leista.

Į Druskininkus atvažiuoja net iš Baskirijos...

(E) Vilniaus radijas spalio 21 d. labai jau pagarsino Druskininkus, pranešdamas Lietuvos žmonėms, — matyt, kad jie turėtų kuo didžiulius... — jog Druskininkus jau drąsiai galima vadinti internacionaliniu miestu, nes į jį atvažiuos net iš pačios Baskirijos Viktoras Pavlovas ir jam labai patiks lietuviškas peizažas: ramus Nemunas ir džiūkiški grybai... Sveikatą čia labai pataisys ir paliegielis lenin-gardietis Ilija Finkelšteinas. Pasitaiko (!), kad čia gydo-si žmonių ir iš Lietuvos... net iš kolchozinio kaimo, ypač rudenį. Juk vasarą, per pačią darbymetę, kaimo žmonės neįpratę sirgti ir po-ilsiauti. Kurorto širdis esančios purvo gydyklos. Labai gerai veikianti „biocheminė laboratorija“ su 500 lovų; jai vadovauja Sofija Majorova. Vadovė sulaukusi iki šiol vien tik kalnus padėkų ir nė vieno skundo! — Yra Druskininkuose ir gydomo-sios fizikultūros specialistas Karolis Dineika (žinomasis Nepriklausomos Lietuvos sporto vyras). Parkas begri priklauso prie purvo gydyk-lų skyriaus; vadinas, Dinei-ka šefe turi „vyresniąją se-serį“ rusę Majorovą, kaip to reikalauja komunistinės ly-gybės dėsniai...

Didžiojoji Kutuzovo pergalė

(E) Spalio 18 d. visoje So-vietijoje minėtos 150-sios 1812 m. karo metinės. Ir o-kupuotoj Lietuvoje žmonės buvo varomi į mitingus pa-garbtii „įžymų karvedį Mi-chailą Kutuzovą“, prie Smo-lensko, Borodino laukuose, sumušusį Napoleoną. Vilniuje ir Kaune ta proga buvo nemažos iškilmės, kp ek na-riai savo kalbose liaupsino „saunius ir narsius“ Rusijos karius ir jų genialų vadą. „Išgelbėjusį Europos tautas nuo Napoleono jungo.“ Visos Sovietijos gynybos mi-nistras maršalas Malinovskis rusų pergalei atžymėti išleido specialų įsakymą ar-mijai. Jame, be kitko, mini, kad didžiausios pergalės, „kurias mūsų tėvynė laimėjo prieš daugelį agresorių, yra rūstus įspėjimas visiems imperialistinių avantiūrų mėgėjams.“

Kamerinio orkestro koncertas Rygoje

Spalio pradžioje Rygoje gastroliaavo Lietuvos Val-sybinės Filharmonijos Ka-merinis Orkestras, vadovau-

Galas sovietų kolonializmui

Raudonosios Imperijos valdovai turi daug sunkumų savo vidaus gyvenime: ūki-nės, politinės, tautinės ir so-cialinės negerovės visiems — tiek pavergtiems, tiek ir už-sieniui — yra regimi fakto-riai, vis didiną įtampą so-vietinėje imperijoje.

Kad nukreiptų gyventojų dėmesį nuo savo vidaus ne-gerovių, Kremlius vadai pakartotinai kelia tarptauti-nius neramumus, kuriais, kaip savo laimėjimais, nori nustelbti savo vidaus gyve-nimo didžiausias žaizdas. Jie išprovokavo Korėjos ka-rą, puolė Laos, Vietnam ir daug kur kitur varė savo imperialistinę ekspansiją. Pagaliau Sovietai pradėjo krauti savo branduolinius ir kitokius ginklus JAV pasie-nyje — Kuboje. Iš šios savo bazės Sovietai numatė savo agresiją plėsti į kitas Pietų Amerikos žemes ir tuo pa-čiu grasinti ir Šiaurės Ame-rikos žemynui. Be to, Vaka-rų Berlyno pretekstu neat-laidžiai veržiasi ir į Vakarų Europą.

Atsiradus Amerikos pa-langėje Sovietų Sąjungos karinėms bazėms su visokių rūšių puolamaisiais gink-lais, Washingtonas pritrūko kantrybės stebėti visokiari-pus sovietų karinius pasi-

ringimus, ir vieną kartą pre-zidentas Kennedy pasakė gana ir paskelbė blokadą ginklams gabenti į Kubą. Tai istorinis žygis, kuriuo sovietinei ekspansijai į A-merikos žemyną užkertamas kelias.

Mes, kurie daug kartų e-same prašę konkretesnių žy-gių prieš Lietuvos okupan-tą Sovietų Sąjungą, aukštai vertiname šį Amerikos ryžtą išleiti į atvirą kovą prieš so-vietinę imperialistinę eks-pansiją. Ir Lietuvos ir JAV priešas yra tas pats — Sovie-tų Sąjunga. JAV, pradėju-sios stipresnę su šiuo bendru priešu kovą, stiprina ir lie-tuvių tautos viltis greičiau atgauti laisvę.

Vyriausias Lietuvos iš-laisvinimo Komitetas, svei-kindamas Amerikos realų ir stiprų pasipriešinimą Sovie-tams, deda vilčių, kad JAV valstybės vyrai nekreips dė-mesio į siūlymus iš kur jie bekiltų — iš vidaus ar užsie-nio — pasukti Kremliaus sta-tomųjų pinklių kryptimi.

Tikėsime, kad prezidento Kennedy pradėtasis žygis nesiribos Kubos nuo sovieti-nės bazės apvalymu, bet pa-sieks ir pavergtųjų Europos tautų, tarp jų ir Lietuvos, laisvės reikalus.

VLIKo Prezidiumas

Pablūdusio kalba

Gudų literatūros savaitės Lietuvoje proga, spalio 12 d. „Tiesoj“ kažkoks K. Sur-blys šitaip blūdiuja:

„Kaip praktinis ir neatidėli-otinas uždavinys vieningos Lie-tuvos-Baltarusijos Tarybų So-cialistinės Respublikos sudary-mas iškilo 1919 metų pradžioje, paastrėjus padėčiai pilietinio ka-ro frontuose. Dviejų broliškų respublikų susivienijimui buvo paruoštas ilgametėje abiejų tau-tų darbo žmonių bendroje kovo-jie prieš engėjus. Laisvanoriškam respublikų susivienijimui pri-tarė ir V. Leninas. Aktyviai da-lyvaujant Lietuvos ir Baltaru-sijos darbo žmonėms, vieninga Lietuvos-Baltarusijos TSR bu-vo įkurta 1919 m. vasario 27 d.“

„Vieninga Lietuvos-Baltaru-sijos TSR egzistavo palyginti neilgai. Lietuvos buržuazija, vi-sapusiškai padedant ir tiesiog-iškai dalyvaujant Vakarų impe-rialistinėms valstybėms, 1920 metais pasmaugė krašte Tary-bų valdžią ir dviem dešimtme-čiams įtvirtino savo diktatūrą.“

Panašiai ir toliau Surblys blūdiuja apie Lietuvos darbo žmonių gėrėjimąsi Baltaru-sijos žygdarbiais socializmo statyboje ir lietuvių tautos savanorišką sugrįžimą į „broliškų tarybinių tautų šeimą.“

Tik blūdo apimtas žmogus tegali taip rašyti, nes sveiko proto žino, kad ne Lietuvos ir Gudijos darbo žmonės bu-vo įkūrę tą keistą Lietuvos-Bielarusijos TSR, bet ji bu-vo sugalvota Maskvoje ir raudonosios armijos durti-

vais atnešta. O kai Lietuvos darbo žmonės įsibrovėlius iš savo krašto išvijo, nebe-liko nė tos respublikos.

Ne savanoriškai lietuvių tauta užsidėjo maskvinį ta-rybinį jungą, bet jį užkro-vė Maskvos atsiųsta raudo-noji armija. Sveiko proto žmonės tai seniai žinomi faktai, bet pablūdę ir dabar jų nežino.

LENKIJA

Kainos ir atlyginimai

(E) Šiais metais Lenkijo-je išleistas statistikos met-raštis, be kitų duomenų, pa-skelbė atlyginimų dydį. Vi-dutinis tarnautojo atlygini-mas praėjusiais metais bu-vo 1,717 zlotų (oficialiai keičiama 1 dol—24 zl.). Didžiausias atlyginimas bu-vo statyboje — 2,012 zl., žė-miausias ligoninėse — 1,325 zl. ir švietimo, kultūros į-staigose — 1,554 zl.

Atlyginimai labai įvairuo-ja: pvz., šlavėja per mėn. gauna 500 zl., o įstaigos di-rektorius — 4,500 zl. Lenki-joje geriau atlyginami pro-tiniai tarnautojai, negu fizi-niai darbininkai.

Rūbų, apavų kainos — aukštos. Pvz., viena eilutė (kostiumas) kaštuoja 1,700 zl., arba vieną mėnesinį už-darbi. Geros medžiagos ei-lutė — 2,700 zl. Vakariniai moteriški rūbai — 1,500 zl. (tuo tarpu įstaigos sekreto-rės uždarbis — 1,200 zl. mėn. arba 50 dol.)

SKAITYK STASIO MICHELSONO PARAŠYTĄ

KNYGĄ: „Lietuvių Išeivija Amerikoje,“ DAUG PA-VEIKSLŲ. KAINA MINK-STAIŠ VIRSAIS \$4.00, KIETAIS—\$5.00.

KUBOS SUSISIEKIMO PRIEMONĖS

Kadangi Kuboje trūksta keleivinių vagonų, tai žmonės vežiojami vagonuose cukraus nendrėms vežti.

Naujoviški sribai

(Elta) „Mūsų tarpe netu-ri būti viešosios tvarkos pa-žeidėjų, veltėdžių, degtinda-rių ir spekuliantų, — tokį tikslą užsibrėžė daugiau kaip prieš pusantų metų Žiezmaruose įsikūrusi lais-vanoriška liaudies draugo-ve“ — rašo „Tiesa“ (225 nr.). Draugovė vadovauja vidurinės mokyklos mokyto-jas, jam uoliai talkininkau-ja vietinės kompartijos pa-reigūnai ir milicija, tad draugovė galinti veikti „la-bai kovingai.“ Veltėdžių su-mažėjė, nepaklausę įspėji-mo sukisti į kalėjimą, su-tvarkytas vienas chuliganas, užmigęs prie vairo girtas soferis visiems metams pra-radęs vairuotojo teises. At-rodė, beliktų tik džiaugtis, kad Lietuvoje norima apsi-valyti nuo nenaudėlių, išsi-sokėlių ir nesąžiningų darbe.

Deja, toliau skaitydamas „Tiesą“, nustembu, kad „vi-soje respublikoje, visose stambesnėse įmonėse ir į-staigose šiandien sutiksime žmones su liaudies draugi-ninko ženkleliu atlape.“ Ar-gi Lietuvoje tiek daug tingi-nių ir chuliganų, kad jiems tvarkyti prireikė istisos ar-mijos draugininkų?

Be abejo, garsioji kom-unistinė „tvarka“, nunei-gusi elementarius žmogiško-jo sugyvenimo dėsnius ir pa-skelbusi „gera, kas naudinga karjeristų partijai“, turė-jo neišvengiamai Lietuvoje priauginti chuliganų, apga-vikų, vagių, tinginių ir viso-kiausių nedorėlių. Tik var-gu, ar jų tiek daug priviso, kaip kartais gali susidaryti įspūdį, skaitydamas okupu-otos Lietuvos komunistinę spaudą.

Prigimtinis lietuvių žmo-niškumas ir aukšta moralė, dar vis įdiegiama šeimai, at-rodė, dar pajėgia rungtis su vad. komunistinės visuomė-nės „idealais“, įpareigojan-čiais gyvenime nusileisti iki primityvių masės žmogaus aistrų — keršto, neapykan-tos, grubaus materializmo ar svajonių apie rojinių gyveni-mą, kuriame bus galima kiurksoti be jokio darbo tinginiaujant. Iš tiesų Lie-tuvos kp ir rusai dar tiek ne-priveisė veltėdžių, chuliganų ir spekuliantų, kaip jie su-prantami laisvajame pasauly, kad kovai su jais reiktų sauktis pačios visuomenės pagalbos, idant visiems, „Tiesos“ žodžiais, būtų ge-riau, ramiau gyventi. (Užsi-tėjus komunistinei okupaci-jai, be abejo, padėtis gali

keistis). Tad kam prireikė vad. „liaudies draugovės“ o-kupuotoje Lietuvoje?

Atsakymą duoda ta pati „Tiesa“, teigdama, jog per „draugininkus“ „partija veda liaudies mases į perga-lingą mūsų prieš blogį, prieš privaciasavininkiskumą ir savanaudiškumą“. Blogis čia pavadintas lietuvių kal-bos dvasiai svetimu komu-nistiniu naujadaru — „pri-vačiasavininkiskumu.“ Ki-taip tariant, komunistų aki-mis yra blogai, jei pilietis, nesulaukdamas komunisti-nių pranašysčių išsipildymo, jog apie 1980 metus komu-nistinė valstybė duos maistą ir butą už dyką, — visai-p kombinuoja ir vargais nega-lais, dažniausiai pats vienas ar šeimos narių padedamas, susirenčia šokių tokių na-miūkštį, užsiaugina porą kiaučių, susiorganizuoja zie-mai kuro atsargą.

Sitaip „kombinuoti“ yra priversti net palyginti gerai uždirbą, kaip gydytojai, in-žinieriai, ką jau bekalbėti apie eilinių valdininkų ir fab-riko darbininką. Jau ant spekulianto ribos laikomi gavę iš savo giminių Ameri-koje ar kitur užsienyje siun-tinius.

Vad. liaudies draugovi-ninkai ir turi padėti milicijai ir kompartijai išaiskinti ši-tokios rūšies spekuliantus, be abejo, ir anuos tikro-sius visuomenės kenkėjus — chuliganus, degtindarius, mušeikas.

Draugininkas privalo išsniptinėti, ar „teisėtai“ jo kaimynas ar pažįstamas pa-sistatė namelį, užsivedė so-dą, užsiaugino gyvulių. Fab-rike draugininkas įparei-gotas pranešti fabriko direk-cijai apie blogai dirbančius, ypač bandančius ką sau „nu-sikniaukti“.

Žodžiu, jis ne tiek visu-meninės tvarkos budrus ir garbingas sargas vakarie-tiškąja prasme, kiek savo draugų ir pažįstamų įdavė-jas viršininkams ir policijai.

Draugininkų pareigos panašios į pokario meto stri-bų, padėjusių rusų kariuo-meni ir enkavėdistams lik-viduoti partizanus. Skirtu-mas — sribai buvo ginkluo-ti, draugininkai — ne. Ir vieni, ir antri akli įrankiai savo ponų rankose, kurios stato komunizmą, bet kokio tikro draugiškumo priešą, vien rafinuotai besidangs-tantį „liaudies draugovių“ skraiste.

Žmonės kaip įmanydami ginasi nuo tokio komunisti-nio draugiškumo. Apie tai liudija vel ta pati „Tiesa“, kurios pranešimu, Alytaus liaudies draugovių viršinin-kas gavęs gerai įpilti... Pylė-jas, žinoma, apsuktas hitle-rininku ir bus nubaustas. Tik ilgai turėtų susipras ir patys draugininkai ir pra-dės draugovių vengti, kaip savo metu padorus lietuviai vengė sribavimo.

KEICIA SOVIETŲ SPAUDOS VEIDĄ

Jau keleri metai vyks-ta sovietinės spaudos per-tvarkymas, ir šiuo požiūriu nemažai vaidmenį vaidina „Izvestijų“ redaktorius, — Chruščiovo žentas Adžubė-jus. Jau seniau jis dienraštį pavertė vakariniu ir tuo bū-du galėjo svarbesnes žinias pranešti anksčiau už rytais pasirodancią „Pravdą.“ „Iz-vestijos“ palaužė partinio organo „Pravdos“ turėtą pirmenybę pirmajai skelbti partijos potvarkius. Be to, Adžubėjus siekė dienraštį moderninti, įvesdamas nau-joviskesnį lauzymo būdą. Sovietų spaudos istorijoje dar buvo naujiena ir tai, kad „Izvestijos“ šalia kai kurių straipsnių pažymi, kad šie nebūtinai atitinka redak-cijos nuomonę.

Dabar Adžubėjus pa-tvarkymu, dienraštis turė-sias ateityje bent pusę savo medžiagos skirti žinioms. Nuo spalio 9 d. įgyjęs kiek kitokią išvaizdą, dienraštis išsivedė būdingą skyrį „Už geležinės uždangos.“ Skai-tytojai įtaigojami, kad ne ry-tai, bet vakarai esą už gele-žinės uždangos...

ATSIUNTE PAMINETI

Daubiškės inteligentai, ro-manas, parašė Petronėlė Orintaitė, du tomai, vie-nas 171, antras 173 psl., išleido Nidos Knygų Klu-bas (1-2 Ladbroke Gar-dens, London, W II, Gr. Britain), kaina klubo na-riams \$1, o nenariams \$1.50.

Šito romano pirmoji lai-da buvo išleista Lietuvoje 1937 m.

Lietuvos kultūros istorijos bruozai, dr. V. Sruogienės paskaitos, skaitytos Peda-goginiame Lituanistikos Institute 1960-1961 m., 107 psl., išleido rankraš-čio teisėmis minėtas insti-tutas.

Tėvynėje ir pasauly, prisi-mimai ir apybraižos, pa-rašė kan. Antanas Stepo-naitis, 319 psl., kaina \$4. (Gaunama adresu: Fran-ciscan Fathers, 910 Wil-loughby Ave., Brooklyn 21, N.Y.).

GERIAUSIA DOVANA

Jei galvojate apie dova-ną savo pažįstamam ar draugui, tai atsiminkite, kad geriausia dovana bus sios knygos:

H. Tautvaisienės „Tautų kapinynas Sibiro tundroje,“ kaina \$1.25.

Stasio Michelsono „Lie-tuvių Išeivija Amerikoje,“ kaina minkstas vrseliais \$4, kietais \$5.00.

Stepono Kairio „Lietuva budo“, kaina \$5.50

Kipro Bielino „Dieno-jant“, kaina \$6.00.

Kipro Bielino „Penktieji metai“, kaina \$6.00.

Jas galite gauti ir Kelei-vio administracijoje: 636 Broadw., So. Boston 27, Mass.

Pasikalbėjimas Maikio su Tevu

— Ura, Maiki, urra!
— Ko reikauji, tėve?
— Šauk ir tu ura! Ura už mūsų prezidentą, kad paklupdė Chruščiova.

— Kažin, tėve, ar gerai paklupdė?

— Siur, kad gerai. Juk tu žinai, kad tas Maskvos erštas buvo jau susikraustęs su savo bombomis į Kubą. Abudu su barzdota Kastru ruošėsi Ameriką bombarduoti. Ale mūsų prezidentas apsižiūrėjo ir pasakė Chruščioviui stop! Atsiimk visas savo bombas, o jei ne, tai reidavei mes jas sunaikinsim. Kai duosim atomais iš savo raplenų, tai jūsų nei dulkų neliks! Ir Chruščiovas nusigando. Visa jo krab rastis dingio. Ir raidavei pradėjo savo raketą vežti atgal, iš kur buvo atvežtos. Ką jis dabar pasakys savo komunistams, kai tie paklaus, kodėl tavoriščius tas raketas gražini iš Kubos? Turės prisipažinti, kad Kuboje jis buvo paklupdytas.

— Bet Rusijos žmonės nežinojo, tėve, kad Chruščiovas gabeną Kubon ginklus. Ir jie, turbūt, nežinos, kad jis buvo priverstas tuos ginklus atsiimti.

— Nu, juk tai bus parašyta jų gazietose.

— Rusijos žmonės savo "gazietų" neturi, tėve. Laikraščius tenai leidžia pati valdžia, ir jie rašo taip, kaip valdžia nori. Kas jai nenaudinga, jie to nerašo, ir žmonės nieko apie tai nežino. Bet nežinia dar, ar tie ginklai bus nuvežti Rusijon, tėve. Chruščiovas galės nusiųsti juos Vietnamo ar Laos komunistams, kurie grumiasi su Amerikos šalininkais. Pagaliau reikia dar palaukti ir pažiūrėti, ar tie ginklai bus tikrai iš Kubos išvežti.

— Kaip tai, ar bus išvežti? Juk Chruščiovas prisidėjo išvežti, ar ne?

— Prizadėti jis prizadėjo, bet su tam tikra sąlyga.

— O ką tai reiškia?

— Tas reiškia, kad Amerika turi atšaukti Kubos blokadą ir prizadėti, kad nedarys Kubon invazijos nei ji, nei kiti. Vadinasi, jis nori, kad mūsų valdžia būtų lyg koks policmanas ir saugotų Kubą, kad neenuverstų Kastro diktatūros. Pats Kastras irgi stato Amerikai reikalavimų. Jis reika-

lauja, kad būtų panaikinta Amerikos laivyno stovykla Kuboje, būtent, Guantanamo.

— O kas tai do pleisas?

— Tai yra Kubos įlanka, kur yra įrengta Amerikos karo laivynui stovykla.

— Aš to dar nežinojau, Maiki.

— Tėvas daug ko nežinai. — Nu, tai pasakyk man, kaip Amerika tenai įsigavo. Aš norėčiau daugiau žinoti ir apie pačią Kubą. Pasakyk, kas tai do kraštas?

— Kuba yra sala, tėve. Kolumbas atrado ją 1492 metais. Nuo to laiko ji kelis šimtus metų buvo Ispanijos valdoma kolonija. Bet ilgai jos salos gyventojai pradėjo prieš Ispanijos valdžią maistauti, ir Ispanija emė juos žiauriai tramdyti. Tada įsikūso mūsų Amerika. Ispanija pasiūto įžeista. Santykiai pasidarė labai įtempti, ir 1898 metais Ispanijos agentai susprogdino Amerikos šarvuotąjį "Maine", kuris stovėjo arti Havanos. Laivas nuskendo su 260 žmonių įgula. Amerika tuoj paskelbė Ispanijai karą ir užėmė visą Kubą. Ispanijos laivynas buvo sunaikintas, ir ji Kubos išsivadėjo. Buvo sudaryta Amerikos militarinė vyriausybė, kuri valdė Kubą iki 1902 metų. Tada buvo įkurta Kubos respublika, su kuria padaryta sutartis, kad Guantanamo oostas ir jo krante būtų įrengta Amerikos karo laivynui bazė ar stovykla. Nuo to laiko Amerikos karo laivynas ja ir naudoja, bet Kastras dabar emė reikalauti, kad tas oostas su visais įrengimais būtų atiduotas Kubai. Tikslai tada jis leisias išvežti Rusijos ginklus ir leisias Jungtinių Tautų komisijai prižiūrėti, kad tai būtų padaryta. Kitap jis nei tokios komisijos neįsileisias.

— Nu, tai kas dabar bus?

— Dar nežinia, tėve. Kai mudu čia kalbamės, tai Jungtinių Tautų delegacija vyksta Kubon derėtis su Kastru. Tuo tarpu Amerika Kubos blokadą nuėmė, bet mūsų orlaiviai vis dar žiūrinėja, kas Kuboje darosi: ar Chruščiovo raketos juda iš vietos, ar ne.

— Tai sakai, kad tas Maskvos erštas dar nepaklupdytas?

— Taip sakai, kad tas Maskvos erštas dar nepaklupdytas?

— Taip sakai, kad tas Maskvos erštas dar nepaklupdytas?

— Taip sakai, kad tas Maskvos erštas dar nepaklupdytas?

— Taip sakai, kad tas Maskvos erštas dar nepaklupdytas?

— Taip sakai, kad tas Maskvos erštas dar nepaklupdytas?

— Taip sakai, kad tas Maskvos erštas dar nepaklupdytas?

— Taip sakai, kad tas Maskvos erštas dar nepaklupdytas?

— Taip sakai, kad tas Maskvos erštas dar nepaklupdytas?

— Taip sakai, kad tas Maskvos erštas dar nepaklupdytas?

— Taip sakai, kad tas Maskvos erštas dar nepaklupdytas?

— Taip sakai, kad tas Maskvos erštas dar nepaklupdytas?

— Taip sakai, kad tas Maskvos erštas dar nepaklupdytas?

— Taip sakai, kad tas Maskvos erštas dar nepaklupdytas?

NESUGRIAUNAMI

FAKTAI

Labai sunkiai juda gyven-tojų socialinio draudimo li-goje reikalas. Netobulas pasiūlymas buvo ir neseniai pasibaigusiame kongrese, bet jis ten ir paliko gulėti. Kokią laimę jis turės kitame kongrese, nežinia. Jo didieji priešai — gydytojų draugijos vadai ir milžiniškos privatinės draudimo bendrovės ir toliau kovos prieš pastangas socialinį li-gos draudimą įvesti. Ar lapkričio 6 d. rinkimų dauguma bus tiek susipratusi, kad nebalsuos nė už vieną kandi-datą, kuris neremia socialinio draudimo ligoje, paro-dys rinkimų duomenys.

Tokie ar kitokie bus rin-kimų rezultatai, socialinio draudimo ligoje šalininkai rankų nenuleis ir kovos toliau. Kovos ir laimės, kaip laimėjo ilgą ir sunkią kovą, kol buvo įvesti socialinis senatvės, nedarbo ir kt. drau-dimai.

Kad kovą reikia vesti, ro-do Anglijos pavyzdys, kame visi gyventojai nuo lopšio iki mirties yra aprūpinti me-dicinos pagalba.

Apie tai dabar amerikie-čiams pasakoją iš Anglijos atvykęs žymus socialinio draudimo puoselėtojas, Anglijos socialinio sveikatos draudimo centro įstaigos patarėjas, Anglijos gydyto-jų socialistų draugijos pirm. dr. Murray. Jis duoda tokius faktus:

Tik 300 iš 40,000 Angli-jos gydytojų nedirba Svei-katos draudimo sistemoje.

Kūdikų mirtingumas te-nai tapo mažesnis negu JAV, kai buvo įvestas nemo-kamas visų gyventojų gydymas.

Gyventojų sveikatos aprū-pinimas tekaštuoja 3.6% vi-sų tautos pajamų, kai tuo tarpu JAV tam reikalui ir-leidžiama 6.6%

Išlaidos sveikatos aprūpi-nimui siekia per metus \$45 kiekvienam gyventojui, ta suma surenkama mokesčiais ir mažais pačių ligonių pri-mokėjimais.

Ligoniai turi visišką lais-vę pasirinkti gydytoją.

Kiekvienas gydytojas vi-durkiui turi 2,250 ligonių, tas skaičius su leidimu gali būti padidintas iki 3,500. At-lyginimas gydytojui nustatytas draudimo administra-cijai su gydytojais susita-rus. Vidutinis gydytojo me-tinis uždarbis apie \$12,000.

Retai gyvenamose vietovėse gydytojams dar atskirai pri-mokama.

Socialinio draudimo ap-sauga apima ne tik gydymą susirgus, bet ji taip pat rū-pinasi atitinkamu gyvento-jų švietimu, kad žmonės mokėtų geriau nuo ligų ap-sisaugoti; ji rūpinasi ir sveikstancijais, kad jie galė-tų greičiau savo sveikatą su-sigrąžinti.

KNYGOS JAUNIMUI

TRYS SAKALAI, Alf. Vambuto 15 pasakų ir padavimų, 186 pusl., kaina \$2.00
GINTARELĖ, J. Narūnės pasaka, gražios iliustracijos, 24 ps., kaina \$1.00
Ta pati knyga anglų kalba, kaina \$1.00
ELYNI KARVELIAI, Aloyzo Barono apysakaitės vaikams, 69 ps., kaina \$1.50

— Tėve, Rusijos žmonėms jis dar giriasi, kad jis paklupdęs Amerika.

— Vot tebe raz!..

Nusidėjimas dėl kryžiaus

Likimas taip jau lėmė, dar ir teismas gali bausti. Nepardavus, — piliėtis medį pavogs. Fasisakys per iš-pazintį kunigui, na, gal ir tai, kad iš vogto medžio pa-darė kryžių... Be abejojo, tas kryžius klebono, gal dar su didele iškilme ir atitinka-mu nugėrimu, bus pašven-tintas, taigi klebonas pilie-čiui gal tos vagystės ir nuo-dėme nepalaikys, juo labiau, kad ir pats Miškų Departa-mneas vogto medžio nelai-kė vogimu, o tik sauvaliu kirtimu. Užduos, sakysim, kunigas piliečiui keletą "sveikamarijų" sukalbėti, tai kas iš to? Piliečiui tik nauda, o valstybei aiškus nuostolis: nei medžio, nei pinigų. O ir pirkėjas juk nei cigonas...

Apsisprendžiau parduoti ir pardaviau. Savame su-prantama, tai nebuvo žuoliukas, kurio piliėtis tik gud-ravodamas prašė, o visas ir dar gražus žuoliukas, nes iš žuoliuko kryžiaus nepada-rysi.

Pardavimo dokumento, kuriame minima miškas, jo medžių aukštumas, storumas ir veislės su pardavimo kaina, buhalterija, matyt, neapsižiūrėjo, o gal ir tą aplinkraščių pamiršo, taigi už tokią savo "nelegalią preky-bą" jokio papeikimo iš nie-kur negavau ir, ilgainiui ap-siraminęs, tatau net sau prie-kaistų ar nuodėmę nustoju laikyti. Mat, elgiausi pagal sąžinę: gelbėjau žmogų nuo nuodėmės, o valstybę nuo nuostolių.

Medį, kurio ir nemačiau, apytikriai apskaičiau iš tu-rimų miško takų, imdamas pirmą (aukščiausią) aukš-tumą, gryną rūšį, storumą iš "pamierkavonės", o kainą jau iš taksos.

Gavau pluoštą tada kur-savusių ostmarkių, vadintų aukštiniais, ir su buhalterija sąžiningiausiai atsisakiau.

Taip ir pasibaigė mano kebli padėtis, kurią tik da-bar viešai prisipažįstu. Ti-kiuos, kad ta padėtis jau įsisenėjo ir kad, galutinai iš-vadoj, gal ir man kada nors bus pritaikytos "cigono teis-sės".

Mano neleistinai parduo-toji kryžiui daryti medžia-ga nuo to laiko tapo tartum sėkla kryžiams dygti. Lietu-va kunigų seminarijose pri-sigaminio kunigų, šie sujudo organizuoti pavasarininkus, o pavasarininkai suskato statyti kryžius, kur tinka ir kur visai netinka. Pavyz-džiui, mačiau pavasarininkų pastatytą kryžių prie menko laukų keliukščio, už Kaime-liu dvaro tvarto, Kiduliu valsčiuje. Pasiteiravęs suži-nojau, kad tam "menui" va-davo jaunas kunigas, bū-damas pavasarininkų vado-vu.

K. J.

ARGENTINA

Prof. Krapovickas —
Agronomijos F-to dekanas

Argentinos lietuvių laik-raščiai praneša, kad Tucuman Un-to Agronomijos Fakulteto dekanu paskirtas paties fakulteto dekanas pavaduotojas lietuvis prof. A. Krapovickas. Tai esąs pirmas Argentinos lietuvis, pasiekęs tokios augstos moksline vietos.

Kiekviena pusis savo šilui osia.

Diskusijos planavimo reikalu

(Elta) Prof. dr. J. Lieber-ningumo, drauge sudaręs ir manas, sovietų ūkio moksl. kompikuotą darbo, gamy-ninkas iš Charkovo, rugsėjo 9 d. Maskvos "Prawdoj" pa-jų Aplamai; Vakarų stebė-skelbė straipsnį "Plaras—Nauda—Premija."

Prof. Lieberman pasiūlė visiškai pakeisti sovietų pla-navimo sistemą. Būdinga, kad redakcija pakvietė vie-šai pasisakyti ūkio moksl-ninkus ir pramonės bei pla-navimo įstaigų pareigūnus. Sovietijoje ūkinių sluoksnių dėmesys nemažas, nes į laik-raščio "Ekonomičeskaja Ga-zeta" paskelbtą anketą dėl Liebermano pasiūlymų jau atsiliopė 100 asmenų, be to, "Pravda" atspausdino apie 20 pasisakymų.

Vakarų pasaulį daugiau domina ne siūlymų forma, kiek pats turinys. Taigi, prof. Liebermanas aiškiai pasisako prieš "centralizuotą planavimą" ir prieš ligi šiol praktikuotą būdą "veik-ti gamybą ne ūkinėmis, bet administracinėmis priemo-nėmis." Pagal Liebermaną, ateity jau tektų nesilaikyti ligišiolinės praktikos, kai per 200,000 Sovietijos imonių iš aukštųjų ūkio įstaigų gau-davo smulkų gamybos pla-ną: jis numatydamo ne tik imonės bruto gamybą, bet ir kokios prekės ir kuriuo metu pristatytinos, kiek imo-nėje privalo būti darbininkų bei tarnautojų, kokios imo-nei reikalingos mašinos ir pan. Tokiam smulkiam pla-navimui, aišku, reikalingas milžiniškas planavimo apa-ratas. Nenuostabu, kad ir pats Chruščiovas daro prie-kaistų nepaprastai bujojan-čiai biurokratinei sistemai, neseniai pastebėjęs, kad viena mašinų imonė Riazanėje tik iš vienos ministerijos kasmet gaunanti 2,580 nurodymų, o imonės direk-torius įvairiems ūkio orga-nams tik per vienerius me-tus išsiunčia 10,250 prane-simų, raštų.

Prof. Liebermanas pasi-sako ir prieš sovietinę pre-mijų sistemą. Sovietinėse i-monėse tos premijos ligi šiol išmokamos ne pagal fakti-nąją gamybą, bet tik atsi-žvelgiant į tai, ar tos imonės išpildo planus ar juos virši-ja. Sovietinė premijų siste-ma ypatingai nepatraukli dėl to, kad ji nepaskatina gaminti naujų prekių ar į-vesti naujus moderniskus patobulinimus. Priešingai, sovietinėje sistemoje imo-nės direktoriai net priešta-ruoja imonių modernimui ar naujų gaminių produkci-jai.

Visa tai jau nuo seniau žinoma, tačiau leista iškelti viešumon šį rudenį, artėjant spalio revoliucijos 45 sukaci-čiai ir kom. partijos ek ple-numui (lapkričio mėn. ant-roje pusėje). Jei ligi šiol dėl klaidų, trūkumų, atsilikimo buvo kaltinami vietiniai ūkio organai ar paskiri imo-nių vadovai, tai dabar iškel-tas apsvaistytis visas plana-vimo, premijavimo sistemos principas. Dabar Liebermanas pirmiausia pasiūlė vals-tybės imones paversti sava-rankiškais ūkiškais viene-tais. Aukštesnės ūkio įstai-gos nustatysiančios tik pa-geidaujamą bruto gamybą, gi visi kiti klausimai palie-kami spręsti imonės vadovy-bei. Vietoje ligišiolinės neti-kusios premijavimo siste-mos Liebermanas pasiūlė dėsni—siekti imonės pel-

NESPEJO PASTATYTI — JAU GRIAUNA

(E) Sveicarų dienraštis "Neue Zuercher Zeitung" rašo, kad naujas statybas gali pastebėti ne tik Maskvoje, bet ir kitur. Tačiau arčiau pasižiūrėjus į tuos nau-jus gyvenamuosius namus, atrodo, kad jie būtų pastaty-ti prieš dvejus ar daugiau metų. Kokybiniai tie nau-jieji namai primena mažaverčius statinius, atsiradu-sius tuoj po karo Fed. Vokietijoje. Tai primityvi sta-tyba, su jau įžiūrimais ply-šiais, nuslenkančiais dažais.

IDOMIOS KNYGOS ROMANAI

Juozas Kralikauskas, TIT-NAGO UGNIS, premijuotas romanas, 205 pusl., kaina \$2.50.

Juozas Svaistas: ZIOB-RIAI PLAUKIA, romanas iš knygnešio kun. M. Sida-ravičiaus gyvenimo, 233 ps., kaina \$2.50.

Aloyzas Baronas: LIEP-TAI IR BEDUGNES, pre-mijuotas romanas, 279 ps., kaina \$3.00.

Aloyzas Baronas: VIEN-SI MEDŽIAI, 117 ps. kai-na \$1.50.

Juozas Svaistas: JO SU-ZADETINĖ, premijuota s romanas iš Vinco Kudirkos gyvenimo, 394 pusl. kaina \$4.00.

Alė Rūta, MOTINOS RANKOS, romanas apie motinos meilę, jos tikslą ir rūpestį išauklėti savo vai-kus pilnais žmonėmis ir ti-krais lietuviais, 397 ps., kaina \$4.00.

Jurgis Gliuda, ŠIKSNO-SPARNIŲ SOSTAS, premi-juotas romanas iš politinių emigrantų gyvenimo, 268 ps., kaina \$2.50.

Vytautas Alantas: TARP DVIEJŲ GYVENIMŲ, 462 pusl., kaina \$4.50.

Pranas Naujokaitis: U-PELIAI NEGRIZTA I KALNUS, 509 pusl., kaina \$5.00.

Tos knygos gaunamos ir Keleivio administracijoje.

MOTERŲ SKYRIUS

ANTANAS VIENUOLIS - ŽUKAUSKAS

Medvėgalis

LEGENDA

Tai atsitiko dar prieš Vaidevučio laikus. Gyveno tuomet žemaičiai gentimis ir gyvenvietėmis, neturėjo kariaunos, niekam nemokėjo mokesčių, nedavė duoklės ir, tik reikalui esant, padėdavo vieni kitiems bėdoje, ligoje ar nelaimėje. Į svetimas žemes nesigviešė, o savųjų niekam ne pėdos nenorėjo užleisti. Linksmo juos daina, skambūs šilai, įvairių paukščių čiulbuonėlių pilni miškai, girios ir gojai. Tie patys miškai, girios ir gojai, kaip teikė jiems paguodos ir dvigubą laimę linksmybėje, taip aprūpindavo juos ir maistu.

Garbino žemaičiai saulę močiutę, tėvą mėnulį, šventąją ugnelę ir kitus gamtos reikšinius, įsmeintus į deives ir dievačius, kurie saugojo juos nuo ligų, nuo bėdų, nuo bado, maro ir gynė nuo priešų piktyčių.

Žemaičių krašto širdyje, tarp miškų, balų ir raistų, iš daubos kilo į dangų aukščiausias toje žemėje kalnas. Kada jis ten atsirado, kas jį supylė, — galingieji dievai ar žmonės milžinai, — žemaičiai nežinojo, ir jiems nerūpėjo. Ant to kalno nuo neatmenamų laikų gyveno dievams pasišventusios mergelės — vaidilutės ir kurstė deivės Mildos garbei amžinąją ugnelę. Tuo tarpu, kai prie to kalno pavasarį, rudenį, o kai kada ir žiemą ne vienas žmogus, nežinodamas kulgrindžio, negalėdavo ir prisiartinti, vasaros gi metu pradžiūdavo raistai, nusekdavo pelkės ir akivarai, lankydavo Mildos aukurą žemaičiai, aukštačiai, atėdavo maldininkės net iš tolimų Prūsų ir atnešdavo vaidilutėms tiek maisto, kad jo užtekdavo joms visiems metams.

Vieną kartą to kalno apylinkės miškuose medžiojo žemaičių kunigaikštis su savo svečių gudų kniaziumi Danyla. Išjojęs iš miško, pamatė Danyla nuostabų vandenį plūduriuojantį kalną, išvydo jo viršūnėje rusenantią ugnelę ir išgirdo žavinčią moteriškų balsų sutartinę, iš kurios išsiskyrė vienas ypac gražus balsas.

— Kas per vaidinys? — paklausė nustebęs svečias. — Tai mūsų žemaitės mergelės — vaidilutės deivės Mildos garbei šventąją ugnelę kursto ir giesmę galinguosius dievus garbina, — atsakė svečiui kunigaikštis.

— Kokie gražūs balsai... Ypac tos dainavedės, — pasigėrėjo kniazius.

O, tai mūsų gražiabalsės, skaistaveidės Dainoros balsas, — pasigyrė kunigaikštis.

— Užkopkime ant kalno. Aš norėčiau toms mergaitėms nusilenkti ir jų garbinamą deivę auką sudėti.

— Tai negalima, kniaziau, ir dėl dviejų priežasčių negalima: mums, vyrams, ten nedera rodytis, o šventoms mergelėms — mus priimti. Be to, kniaziau, šiuo laiku per balas ir raistus niekas gyvas prie to kalno neprieis.

— Mano družinai visi keliai atviri, — užsidedė kniazius ir panorą žūt būt pamatyti vaidilutes, o ypac tą vieną gražiabalsę dainininkę Dainorą.

— Už pasikėsinimą prieš jų skaistybę jus skaudžiai nubaustų mūsų dievai... O pelkėse gal ir savo gyvybę prarastumėte, — įspėjo jį kunigaikštis.

— Mes krikštyti šventuoju Dniepro vandeniu ir jūsų dievų nebijome, o pelkės mums — tai ne marios, — užsišpyrė kniazius Danyla.

— Pamėginkite, — pakraipė galvą kunigaikštis.

— Ei, Medved! — pašaukė kniazius savo družininką vardu Medvedį, ir parodė jam į kalną, paklausė:

— Ar galėtumei tu pėmėti per šias balas ir raistus užkopkti ant šito kalno ir pristatyti mums čia aną gražią balsę mergą Dainorą?

— Galii! — drąsiai atsėvė jam Medvedis.

— Tu per šiuos raistus ir balas šiuo laiku nei pėsčias pereisi, nei raitas perjosi, nei su plaustu ar eldija prisiirsi, — pastebėjo žemaičių kunigaikštis.

— Aš vilkolakis! Aš visa galiu: aš adata pasinersiu plunksna išsikelsiu, aš marias pereisiu, o ne šitokias balas! — pasigyrė ir Medvedis.

— Jūs girdite, jūs girdite! Medvedis nori išvogti mums vaidilutę Dainorą: jis galis! Girdite — jis galis! — subruzdavo žemaičiai, kunigaikščio medžiotojai palydovai.

— Kur Medvedis? Kuris? Ar šitas? — Ir visi įsisiurbė į jį akimis. Ir tuo tarpu, kai vieni ėmė iš pagyrų puodo juoktis ir iš jo tyčiotis, kiti rimtai susirūpino akiplėšos Medvedžio pasigyrimu.

— Jei tik vilkolakiu pasivertęs! Jei tik vilkolakiu! — šnibždėjo savo tarpe žemaičiai medžiotojai ir piktai šnairavo į pagyrūną.

— Pamėginkite! Pažiūrėsim, — vėl pakraipė galvą kunigaikštis ir patarė kniaziumi sudrausti išsiskoklį.

Kniazius jam nieko nebeatsakė ir družininko nesudraudė, jis tik rijo savo godžiomis akimis nuostabų kalną ir neatsigėrėdamas visą vakarą klausėsi mergelių sutartinų.

Nebesisekė kniaziumi Danylai medžioti žemaičių gi-

riose. Didesnieji žvėrys jam spruko pro šalį, į mažesnius nebegalėjo pataikyti, vis nenorėjo traukti toliau nuo vaidilutių kalno ir medžiodamas suko aplink jį ratą.

Vakaraus pirmutinis pribūdavo į stovyklą, paskutinis eidavo gulti ir tiktai rytą kiek užnūsdavo.

Trečią dieną jis labai lipšniai atsisveikino su savo bičiulių žemaičių kunigaikščiu ir miškais patraukė į savo kraštą. Po pusiau dienos kelionės pasuko atgal ir nakvynės apsisėjo giriose, vaidilutių kalno rytuose. (Bus daugiau).

Benediktas Rutkūnas

GYVASIS ŽIBURĖLIS

Kas vakarą, kas naktį vėlią, kai dangiuos pro kryžkelę — tave, gerasis žiburėli, neregima ranka man iškelia. Nuskaidrini tu kelią juodą švelniuotu spinduliu srovenimu; save tu visą atiduodi, o nieko neprasi ir neimi.

Kelionė į miglotą tolių degi, per klaidžią naktį vesdamas... Tylusis pakeleivio broli, spindėki, niekad neužgesdamas!

Kas vakarą, kas naktį vėlią, kai dangiuos pro kryžkelę — tave, gyvasis žiburėli, neregima ranka man iškelia!

KADA VĖJAS ATPŪS?

Traukia kirbinės gervų padange iš šalies svetimios... Kad galėčiau, — su paukščiais pakilęs, — nuplasnoti namo! Skrendat, lekiat, skrajūnai lakieji, į gimtines lizdus — Vai, kada audra, vėjas svaigusis man pavasarį laisvės atpūs?..

NAILONAS — MŪSŲ PAGUODA

Prieš 24 metus pasirodžiusi nauja medžiaga — nailonas daug kam suteikė didelio džiaugsmo, bet mums, moterims, jis labiausiai reikalingas, ir juo mes labiausiai džiaugiamės. Jau vien dėl nailono kojinių mes esame labai dėkingos jo išradėjui.

Nailonas išrastas 1938 m. Tai buvo labai svarbus dalykas, nes pirmą kartą žmogus pagamino tokią naudingą medžiagą iš paprasčiausių elementų, kurių kupina visur.

Nailonas gaminamas iš 4 paprasčiausių medžiagų: rynganglio, vandenilio, nitogeno ir deguonies. Visos šios medžiagos randamos ramtoje grynos ar mišiniuose. Pavyzdžiui, vandenilio ir rynganglio yra anglyje, nitogeno ir deguonies ore, parindinės nailono medžiagos yra natūraliniame gaze, petroleume, avių lukšte, ornų varpų.

Sujungus pagrindines medžiagas, gaunamas mažiau cheminis junginys — molekūle. Nailonas gaunamas suspaudus dviejų skirtingų rūšių molekules ir tuo padarius didesnes molekules. Nailonui gaminti vartojami junginiai adipic acid ir hexamethyleno diamine. Tuos du chemikalus sujungus, gaunama nailono druska. Tą druską kaitinant ir spaudžiant, susidaro molekulių grandinė, kurią vadiname polimeru. Tai kieta medžiaga paprasto temperatūroje, bet kaitinama tampa tirštu skysčiu.

Šitas skystis leidžiamas per ploną metalinio skridinio skylę. Kai jis pro jas išlenda, — tuoj atšaldomas. Jis tuoj sukietėja. Šitie plonysčiai siūleliai sujungiami į vieną siūlą. Bet šitas nailono siūlas dar nėra baigtas.

DU DRAUGAI

Ketverių metų Joe Clark jaučiasi laimingas su savo suneliu Penny, kurį Chicago gatvėje buvo užpuolęs auksinis erelis ir apdraskęs.

Jį reikia dar 3 ar 4 kartus ištempti, kad būtų pakankamai stiprus ir lankstus.

Šiandien yra daug dirbtinių medžiagų, bet nailonas yra plačiausiai vartojamas, nes jis yra patvarus, lengvai plaukamas ir greitai džiūsta.

PRAŠOME NEJSIZEISTI

(Tik vyrams)

Kas žemiau patariama, rašoma Lietuvoje leidžiamame laikrašty, bet kai kurie patarimai tinka ir mūsų vyrams:

Pabandyk susilaikyti ne susižeikęs... bent moterų ir vaikų akivaizdoje.

Ar žinai, kad negalima rūkyti kambaryje, kuriame miega vaikai?

Ar tu gerbi žmonos darbą? Ar gerai nusišluostai kojas, prieš įeidamas į svarių išplautus kambarius?

Atsisėdęs valgyti, neužmiršk paklausti, ar jau pietavo kiti šeimos nariai.

Ilgiau po darbo užtrukęs su draugais, ar pagalvoji, kad namie tavęs laukia žmo-

MONACO VALDOVAI

Monaco kunigaikštijos princesė Grace, buvusi Amerikos filmų aktorė, su sūniu, ku, dukterimi, sūniumi ir vyru Albertu, Monaco kunigaikščiu.

na, kad ji rūpinasi, nerimauja?

Ar tu esi šeimoje tik "būdžiamoji rykštė," ar nuosirdus vaikų draugas ir tada, kai jie būna geri ir jiems reikia patarimo.

Iš anksto neįsijęs žmogus, tu parsivedi pietums svečių. Pagalvok, ar tu gerai pasielgei?

Ar vis dar tebespiaudai gatvėje, ant laiptų, savo bute?

Ar nėra namuose peleninės, jei tu pelenus beri ir nuorūkas mėtai į gelių puodus?

Kine prasėdėjai dvi valandas. Pakentėk dar kelias minutes ir užsiryk lauke. Spūstyje dūmai graužia akis, tavo cigaretė gali pradeginti kaimynui drabužį.

Ar tik svečiuose tu savo žmonai padedi apsisivilti paltą?

INA UŽGIRIENĖ — FILOSOFIJOS DAKTARĖ

Lietuvių Enciklopedijos redaktorius Prano Čepėno dukterė Ina Užgiriene Illinois universitete gavo filosofijos daktarės laipsnį. Jos specialybė — klinikinė psichologija.

Ina gimė 1937 m. gruodžio 2 d. Kaune, vidurinėja ir aukštąją mokyklą baigė JAV. Studijuodama universitete, ji visą laiką buvo universiteto garbės ir dekanos sarašuose, taigi pačių gerųjų studentų skaičiuje, o vis dėlto ne tik suspėdavo ir sugėbėdavo gerai mokytis, bet buvo veikli ir lietuvių studentų bei skautų organizacijose. Ji net dabar vadovauja tautinių šokių grupei, kuri šoks tarptautinės parodos metu gruodžio mėnesį Urbanoje.

Šiuo metu dr. Ina Užgiriene dėsto Illinois universitete ir dirba prie tyrimų.

SEIMININKEM

Morkų kisielių

5-6 morkos, 1 stiklinė cukraus, 4 stiklinės vandens, 2-4 šaukštai krakmolo, truputis cinamono ir citrinos rūgšties.

Išvirtas, nuluptas ir smulkiai sutrintas morkas užpilti vandeniu, sudėti cukrų, cinamono, citrinos rūgšties (arba rabarbarų sultį) ir užvirti. Po to, supylus krakmolo, pakaitinti iki užvirimo ir išpilti į vandeniu suvilygtą

ir cukrum pabarstytą indą. Jei atsals kisielių tvirtas, valgyti jį su saldžiu pienu.

KONSULATO IESKOMI

Bytautas, Vladas, buvęs siu-
vėjas Plungėje, gyveno Kana-
doje.

Gideika, Aleksas.

Jankovskis, Vincas, Jono sū-
nus, atvyko Ameriką iš Lietu-
vos apie 1913 m., gyvenęs Chi-
cagoje.

Kneita, Jonas, Domo sūnus,
gyvenęs Argentinoje.

Kuprelis, Steponas, gyvenęs
Medeline, Kolumbijoje, Pietų
Amerikoje.

Kutkevičius, Marijonas, bu-
vęs Venecueloje.

Makštutienė-Svarcaitė, Irena,
Maziliauskas, Zenonas.

Mekionienė-Belutė, Ona, vy-
ras Mekionis, Antanas, vaikai
Leonardas ir Birutė.

Navagruckienė - Paulauskaitė,
Valerija.

Noreikienė, Malvina.

Pavilionienė, žmona Balio Pa-
vilionio, kuris buvo gyvenęs
Siauliuose ir spėjama žuvo vo-

kiečių kariuomenės tarnyboje.
Vaitiekūnienė, Pranciška, gy-
veno Kankakee, Illinois.

Iškomieji arba apie juos ži-
nantieji malonkai prašomi atsi-
iepti:

**CONSULATE GENERAL
OF LITHUANIA**
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

ADMINISTRACIJOS PRAŠYMAS

"Keleivio" administraci-
ja prašo mielųjų skatytųjų,
kurie keičia adresą, prane-
šant naująjį adresą neuž-
miršti parašyti ir senąjį.

TURIME LIETUVOS ISTORIJA

Dar turime dr. V. Sruo-
gienės Lietuvos istorijos ke-
lis egzempliorius. Tai di-
džiausia ir visiems supran-
amai parašyta knyga, 947
psl., su trimis žemėlapiais
ir daug paveikslų. Kaina 12
dolerių.

IDOMIOS ir NAUDINGOS KNYGOS Pačiam Skaityti ir Kitam Dovanoti

- LEAVE YOUR TEARS IN MOSCOW, Barbaros Armonienės "Kryžiaus kelių" Sibiro aprašymas, surašė A. L. Navvytis, 222 pusl., kaina ...\$3.95.
- THE RED STAR, rašoma apie komunistų įvykdytas žudynes Raminuose ir kitur, daug nuotraukų, kaina ...\$0.75.
- LIETUVIŲ IŠEIVIA AMERIKOJE, vaizdi šio krašto lietuvių istoriją, gausiai iliustruota, parašė St. Michelsonas, virš 500 puslapių. Kaina ...\$4.00.
- ZVILGNSIS Į PRAETI, K. Zukos domus atsiminimai, 477 psl., kaina ...\$5.00.
- VAIKO SVEIKATA, parašė dr. V. Tumėnienė, daug svarbių patarimų vaikų sveikatos klausimais, 136 psl., kaina ...\$1.25.
- DIENOJANT, "Knygnešio karaliaus" sūnus Kipro Bielino idomūs atsiminimai, 464 psl., kaina ...\$6.00.
- 1905 METAI, Kipro Bielino atsiminimų antroji dalis, 592 puslapiai, kaina ...\$6.00.
- PASAULIO LIETUVIŲ ŽINYNAS, parašė Anzelas Simutis, daug nuotraukų, 123 puslapiai, kaina ...\$5.00.
- LIETUVIŲ DAINOS AMERIKOJE, surinko ir suredavo Jonas Balys, 472 dainos su gaidėmis, Angliškai duotas kiekvienos dainos turinys, todėl tinka dovanoti ir lietuviškai nekalbantiems, įrita 326 pusl., kaina ...\$6.00.
- LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA, parašė dr. D. Pilka, Pritaikinta Amerikos lietuviams, 144 puslapiai, kaina ...\$1.00.
- MARLBOROUGH'S LITHUANIAN SELF-TEUGHT, M. Inkienė, geras vadovėlis lietuvių kalbos mokytis angliškai kalbantiems, 144 psl., kaina ...\$1.25.
- NEMUNO SŪNYS, Andriaus Valkevičiaus 1935 metų Savaišios šūkininkų sukilmio prieš Šeštonos diktatūrą. Pirmą dalį 380 psl., kaina ...\$3.00.
- NEMUNO SŪNYS, Andriaus Valkevičiaus romano antroji dalis, 426 puslapiai, kaina ...\$4.00.
- LIETUVIŲ LIAUDIES MENAS, jo meninių formų plėtojimosi pagrindai. Paulius Galaunė, didelė knyga su daugybe paveikslų, gerame popieriuje, kaina ...\$5.50.
- TIKRA TEISYBĖ APIE SOVIETŲ RUSIJĄ, arba komunistų diktatūra faktų šviesoje. Trumpa bolševizmo istorija ir valdymo praktika. Labai daug informacijos, 96 psl., kaina ...\$0.50.
- SENOVOS LIETUVIŲ PINIGAI, seniausiu laikų iki Lietuvos nepriklausomybės galo 1795 metų. Parašė Jonas Kuryš, daugybė nuotraukų, 396 psl., geras popierius, kaina ...\$10.00.
- NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI, parašė Jonas Kuryš, labai daug paveikslų, 256 psl., geras popierius, kaina ...\$5.00.
- MILZINO PAUNKSMĖ, Balio Sruogienės trilogiška istorijos kronika, 73 psl., didelio formato, gera popierius, kaina ...\$1.50.
- ALTORIŲ SEŠĖLY, V. Putnio-lykolaičio romanas trijų dalių. Autorius, pats buvęs kunigas, aprašo, kaip kunigas Vasaris išsidėjo kunigystės dėl moteriškos. Visos trys dalys įraštos į vieną knygą, kieti viršai, 631 puslapis, kaina ...\$6.00.
- LENGVAS BŪDAS ISMOKTI ANGLISKAI, St. Michelsonas, 95 pusl., kaina ...\$0.75.
- ATLAIDŲ PAVESYJ, P. Abelkio romanas iš žemaičių kalvarijos praeities, 467 psl., kaina ...\$4.00.
- DEMOKRATINIO SOCIALIZMO PRADAI, Populiari ir naudinga knyga šiu dienų klausimams sprasti, kaina ...\$0.60.
- LIETUVA BUDO, Stepono Kairio labai vaizdiškai ir idomiai parašyti atsiminimai, kaip Lietuva kėlėsi iš miego, geriausia dovana kiekvienai progai, gražiais kietais viršeliais, iliustruota 416 puslapių, didelio formato, kaina ...\$5.50.
- ŽEMAIČIŲ KRIKSTAS, P. Abelkio istorinis romanas iš žemaičių krikšto laikų, kietai apdarai ...\$3.90.
- ŽEMĖ DEGA, J. Savicko karo metų (1939-1945) užrašai. Pirmoji dalis 453 psl., kaina ...\$4.50.
- ŽEMĖ DEGA, J. Savicko užrašų antroji dalis, 414 psl., kaina ...\$4.50.
- KODEL AS NETIKIU Į DIEVĄ? Atvira nuomonė, idomūs argumentai, kaina ...20 Cnt.
- SOCIALIZMO TEORIJA, Trumpai ir aiškiai parodo, kaip kietėsi visuomenės santvarka ir kodėl ji dar keisis, kaina ...25 Cnt.
- ŠEŠIUSIEMS NEGRIZTI, M. Katiškio meistriškas aprašymas, kaip karui einant prie galo tūkstančiai lietuvių bėgo į Vakarų nuo rusų "vadotojų", 536 psl., kaina ...\$5.00.
- SIAURUOJU TAKELIU, K. B. Kriaušėno atsiminimai iš Lietuvos ir iš Amerikos lietuvių gyvenimo, 104 psl., kaina ...\$2.00.
- SUZADĖTINĖ, J. Titinio 15 trumpų pasakojimų, 180 psl., kaina ...\$2.00.
- MAŽOJI LIETUVA, parašė M. Gimbutis, J. Gimbutis, J. Lingis, J. Balys ir J. Žilėvičius, 326 psl., kaina ...\$5.00.
- CEZARIS, Mirko Jesulio romanas trijų dalių, kiekviena dalis po 32, ara visos 3 dalys ...\$6.00.
- NAUJA VALGIŲ KNYGA, parašė M. Michelsonienė, 250 įvairių lietuvių ir kitų tautų valgių receptų, 132 puslapiai, kaina ...\$1.25.
- AR ROMOS POPIEŽIUS YRA KRLSTAUS VIETININKAS? Parašė kunigas M. Valadka. Svarbu susipažinti, kaina ...\$1.20.
- VISUOTINIS TVANAS, Ar galėjo toks tvanas būti ir ką apie tai sak mokslas? Kaina ...25 Cnt.
- SOCIALDEMOKRATIJA IR BOLŠEVIZMAS, Pagal Kautskį, naujausiomis žiniomis papildyta tuo klausimu knygutė, kaina ...25 Cnt.
- SOCIALIZMAS IR RELIGIJA, Parašė E. Vandervelde, vertė Vardas, kaina ...25 Cnt.
- TAVO KELIAS Į SOCIALIZMĄ, Parašė Leonas Blumas, Trumpas socializmo aiškinimas, kaina 25 c.
- JUOZAS STALINAS, arba kaip Kankazo išpuolis buvo padarė Rusijos diktatorių, kaina 25 Cnt.
- DĖL LAISVOS LIETUVOS, Lietuvos socialdemokratų raštai dėl bolševikų okupacijos ir teroro Lietuvoje, kaina ...25 Cnt.
- LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJOS PROGRAMINIS GALRES, 32 psl., kaina ...25 Cnt.
- VILKO GRUPIŲ KOMISIJOS PRAŠYMAS, arba kodėl mūsųose nėra vienybės, 80 psl., kaina ...\$1.00.
- ŽEMAITES RASTAI, Garsiosios mėsų raištos pirmojo karo metu Amerikoje parašyti vaizdiniai su raištos paveikslais, 128 puslapiai, kaina ...\$0.60.

Užsakymus ir pinigų prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway — So. Boston 27, Mass.

"Idėjiniai" aferistai

Sovetskaja Litva rugsėjo 28 d. laidoje radau žinią apie vieno Stuttgarto universiteto (Vokietijoje) studento bylą. Jis buvo teisiamas už tai, kad su Valstybinės loterijos tarnautojos pagalba vos vos nenuždiovė milijono markių. Mat, jis taip gerai padirbo dviejų laimėjusių bilietų numerius, kad tik mikroskopu tiriant tas suklaidojimas tebuvo išaiškintas.

Jam, žinoma, grėsė sunki bausmė, bet jis nuo jos išsiskubė — tegavo 9 mėnesius kalėti, o jo bendrininkas tik 5 mėn., abu sąlyginiai. Mat, teisme jis aiškino, kad turėjęs paruošęs planą Rytų Vokietijai išlaisvinti, norėjęs organizuoti Sovietų pogrindinį sąjūdį ir ten sukelti maištą. Jo bendrininkas jam pritarė. Todėl teismas tokia mažą bausmę tepaskyrė.

Taip rašo minėtas komunistų laikraštis.

Kaip ten buvo iš tikrųjų, paliksime nuošalyje, bet man, tą žinią perskačius, prisiminė, ką senokai pasakojė inž. Vladas Sirutavičius, kuris, jau studentu būdamas, veikė socialistų eilese.

Kartu su Sirutavičium Petrapilį studijavę ir vilniečiai lenkai Romanas Maleckis ir Vinkleris. Tai buvę labai inteligentingi, išsilavinę jaunuoliai, ypač Vinkleris, abu revoliucionieriai. Jie nebuvę patenkinti prastu organizaciniu darbu studentų ir darbininkų tarpe, tai savo galvose nesiojęsi mintį organizuoti tokį didelį sąjūdį, kuris netrukus atneštų laisvę Lenkijai ir Lietuvai. O tokiam sumanymui įvykdyti reikalinga ir didesnio pinigų. Iš kur jo gauti? — ta mintis nuolat kvaršynusi jų galvas.

Visokių sumanymų jie turėjo. Visų pirma — įsteigti banką, mokėti didesnius nuosimčius ir tuo būdu patraukti daugiau indėlininkų. Kai jau jie sudės pakankamą sumą rublių, paskelbtų bankrotą. Į tą biznį jie norėjo ir Sirutavičių įtraukti, bet tas griežtai ji atmetė.

Banko betgi jie neįsteigė gal dėl to, kad jiems atėjusi į galvą kita mintis.

Vilniuje gyvenęs turtin-gas dvarininkas Tamaszevskis, su kuriuo jie dažnai kortomis lošdavo. Tas dvarininkas neseniai buvęs pardavęs savo dvarą ir gavęs 10,000 rublių. Maleckis su Vinkleriu tai žinoję, ir jų galvose kilusi šitokia mintis: reikią Tamaszevskį nugalabinti ir jo pinigus pagrobti.

Kaip matome, taip ir padarė: kortas lošiant, Toma-

szevskiu buvę išvirkšta stiprių nuodų, ir jis tuoj mirė.

Jo lavonas buvęs įdėtas į pintinę ir geležinkelio pasiųstas į Minską, o iš ten jis turėjęs būti toliau pasiųstas. Bet Minsko stotyje tas lavonas jau pradėjęs dvokti ir todėl jo jau nebegalima buvę toliau siųsti.

Policija, tyrinėdama lavoną, pagal avalynę ir drabužius sušėkė, kad jie žinomos Vilniaus firmos. Ten atsi-klaususi sužinojo, kam tie batai ir drabužiai buvo par-duoti, ir tuo būdu išaiškino, kas nužudytas.

Tada nesunku buvo su-sekti ir užmušėjus. Maleckis buvo suimtas, nuteistas ir išsiųstas į Sibirą, o Vinkleris pabėgęs.

Jis buvęs atbėgęs į Petrapilį ir užėjęs pas Sirutavičių pernaktoti. Žinoma, nesisa-keš, ką padaręs, bet buvęs susijaudinęs ir kartojęs, kad susikompromitavęs. Sirutavičius neturėjęs vietos pas save, todėl nuvedęs pas kitą draugą. Vėliau Vinkleris dingęs be žinios.

Tokių "idėjinių" aferistų-kriminalistų yra nemažai. Ypač didelė nelaimė, jei su tokiais palinkimais žmonės pradeda vadovauti kuriam nors visuomeniniam, politi-niam sąjūdžiui ar valstybei. Čia geriausi šių dienų pa-lyzdžiai yra Leninas, Sta-linas su Chruščiovu, kurie savo kriminaliniams suma-nymams nesigaili net milio-nus žmonių išžudyti.

O. P.

VERGŲ PIRKLIAI

Šiemet sukanka 100 metų, kai JAV buvo panaikinta vergija.

Vergija yra senas reiškiny-s. Senovėje karo laimėto-riai į vergiją gabenosi pralaimėjusius. Vergija buvo senovės Graikijoje ir Romoje. Ir ten vergai buvo karo belaisviai. Neišnyko ji ir krikščionybę įvedus.

Prekyba Afrikos vergais prasidėjo penkioliktajame amžiuje. Jos pradininkai buvo portugalai. Jie tą biznį pradėjo 1442 m. ir pusę am-žiaus buvo jį monopolizavę. Ispanija pradėjo negrais prekybą 1517 m., Anglija 1553 m., Prancūzija 1624 m., vėliau į tą prekybą įsi-jungė Olandija, Danija ir Amerikos kolonijos.

Anglai iki 1670 m. tą pre-kybą buvo atidavę 5 bendro-vėms, kitos negalėjo ta pre-kyba verstis. Nuo 1712 iki 1749 metų Ispanija savo ko-lonijas Amerikoje pavedė negrais aprūpinti anglių Pie-tų Jūros bendrovei.

Kaip matome, negrais pre-da-kiavo ne kuri nors viena

Kokie "cacos" tie komunistai

Tokie atrodo ir JAV ko-munistai, kaip juos apibūdi-na JAV komunistų partijos vadovas Gus Hull.

PYKSTA ANT FBI

JAV komunistų vadovas Hull labai pyksta, kad FBI savo agentus siunčia į komunistų parti-ją, nes jie viską praneša, ką komunistai slap-tai daro. FBI sako, kad ji ten turi pusanatro-tūkstančio savų žmo-nių.

Jis neseniai partijos laik-raščiui "Worker" redakcijoj sušaukė spaudos konferen-ciją ir joje kalbėjo, kad "ko-munistų partijos politika, jos tikslai ir programa nėra jokia paslaptis. Komunisti-nis judėjimas Jungtinėse

Valstybėse realiai atspindi politinį ir ekonominį šalies vystymąsi. Mes visomis jė-gomis stengiamės išaiškinti amerikiečių tautai savo pro-gramą, o federalinis tyrimų biuras (FBI) visaip tam kliūdo, iškreipia mūsų poli-tiką." (Laisvė Nr. 87).

Todėl jis baisiai širsta ant FBI, vadina jį "niekam nepavaldžiu ir niekenu ne-kontroliuojamam". Girdi, tai savotiška valstybės valstybėje su savais įstatymais.

Hull baisiai pyksta, kad tas biuras siunčia savo agen-tus į komunistų organiza-ciją, nors ta organizacija ne-turinti nieko, ką ji norėtų nuo amerikiečių tautos slėpti.

Hull, matyti, būdamas girtas ar neįsimiegojęs, gal-vojęs turėjo komunistų enka-vedę, o kalbėjo apie JAV Federalinį Tyrimų Biurą, ku-ris JAV piliečiams, nesirau-siantiems po valstybės pa-matams, nieko blogo nedaro.

Kad tas biuras nemalonus komunistams, tai aišku, nes jis sužino, kokius slapstus nu-rodymus gauna šio krašto komunistai ir kaip jie tuos Maskvos įsakymus ruošiasi vykdyti. Tik mažiems vai-kams gali Hull pasakoti, kad komunistų partija nie-ko nenori nuo amerikiečių tautos nuslėpti. Jos vieša veikla tėra fygos lapas savo slapčiai veiklai pridengti.

Šokių Šventės sparti ruoš

LB Chicagos apygarda šiuo metu sparčiai ruošiasi Antrajai JAV ir Kanados Lietuvių Šokių Šventei, ku-ri įvyks Chicagoje, Interna-tional Amphitheatre 1963 m. liepos 7 d. Šventės vyriausiasis vadovas B. Nainys ir apygardos valdybos pir-mininkas Karolis Drunga apie padarytus darbus nese-niai painformavo šventės informacijos komisijos na-rius.

Iki šio laiko yra užsiregi-stravusi 21 grupė su 300 šo-keju. Repertuaro komisija su pirm. Br. Snotu jau yra paruošusi repertuarą, į ku-rij įeina 15 šokių. Jų smulkus aprašymas yra baigiamas spausdinti ir netrukus bus išsiųstinėtas grupių vado-vams.

Finansų komisijos garbės pirm. sutiko būti Cicero fi-nansininkas, Sv. Antano Sa-rvings and Loan bendrovės prez. J. Grybauskas. Biletus išspausdinti ir išplatinti ap-siėmė LB Marquette Par-ko apygarda. Muzikinius šventės reikalus tvarko mu-zikas J. Zdanus.

Tautinių šokių šventės proga bus išleistas leidinys, gausiai iliustruotas dalyva-jančių šokėjų nuotraukomis ir kita šokių populiariizuojančia medžiaga. Leidinį redaguos inž. D. Bielskus.

Šventei paryskinti ir paj-vairinti jos iškarėse yra nu-matytas suruošti baletu va-karas, kurio programą tvar-ko baletmeisteris Simas Velbasis.

Chicagos miesto mēras John Daley visom dalyvausiančioms šokėjų grupėms išsiuntinė specialius pak-vietimus.

Bostono šokėjai pirmojo-je Šokių Šventėje pašoktu Cigonėliu taip giliai įsirežė chigaciečių atmintyje, kad

rij įeina 15 šokių. Jų smulkus aprašymas yra baigiamas spausdinti ir netrukus bus išsiųstinėtas grupių vado-vams.

Finansų komisijos garbės pirm. sutiko būti Cicero fi-nansininkas, Sv. Antano Sa-rvings and Loan bendrovės prez. J. Grybauskas. Biletus išspausdinti ir išplatinti ap-siėmė LB Marquette Par-ko apygarda. Muzikinius šventės reikalus tvarko mu-zikas J. Zdanus.

Tautinių šokių šventės proga bus išleistas leidinys, gausiai iliustruotas dalyva-jančių šokėjų nuotraukomis ir kita šokių populiariizuojančia medžiaga. Leidinį redaguos inž. D. Bielskus.

Šventei paryskinti ir paj-vairinti jos iškarėse yra nu-matytas suruošti baletu va-karas, kurio programą tvar-ko baletmeisteris Simas Velbasis.

Chicagos miesto mēras John Daley visom dalyvausiančioms šokėjų grupėms išsiuntinė specialius pak-vietimus.

Bostono šokėjai pirmojo-je Šokių Šventėje pašoktu Cigonėliu taip giliai įsirežė chigaciečių atmintyje, kad

VIETINĖS ŽINIOS

Inžinieriai išrinko naują vadovybę

Lietuvių Inž. ir Architek-tų S-gos Bostono skyrius lapkričio 3 d. susirinkime, kuris buvo Trainių bute, iš-sirinko naują valdybą. Da-bar skyriui vadovaus Vikto-ras Kubilius, Antanas Kriš-čiūnas ir Juozas Kuncaitis.

Susirinkime apie kontrolę ore kalbėjo inž. Vyt. Sužie-dėlis o svečias poetas Faus-tas Kirša apie poetą Mairo-nį, kurio 100 metų gimimo sukaktis šiemet visur yra mi-nima.

Mišrus choras uoliai ruošias naujiems pasirodymams

Bostono Mišrus Choras, kuriam vadovauja muz. Ju-lius Gaidelis, po vasaros a-tostogų pradėjo repeticijas spalio pradžioje. Artimoje ateityje numatyti koncertai Bostone, Lowely ir New Yorke, o kitais metais pa-kartoti Kantatą Lietuvai gal su orkestru Jordan Hall sa-lėje.

Labai malonus reiškiny-s, kad šį rudenį į chorą įsijun-gė nemažai naujų daininin-kų, kurie sustiprins choro pajėgumą. Bet nėra abejo-nės, kad Bostone yra dau-giau gerų balsų vyrų ir mo-terų. Kodėl jie neįsijungia į mūsų choro eiles ir nepade-da daina stiprinti lietuvių dvasią ir garsinti lietuvių vardą svetimųjų tarpe? At-eikite, esate laukiami!

Choro repeticijos praside-da penktadieniais 7:30 val. vakaro, o sekmadieniais 7 val. vak. Tautinės Sąjungos namuose.

L. I.

Kašubos pas Santvarus

Menininkai Vytautas ir Aleksandra Kašubos, viešėdami Bostone, buvo apsis-toję pas A. ir St. Santvarus. Čia buvo progos ir bostoni-šiam bičiuliui su jais labai jaukioj nuotaikoj pabėn-drauti, pasikalbėti įvairiais klausimais, pasidalinti su-manymais.

Kasperai turi dukrelę

Neseniai mirusio laidotu-vių direktoriaus Kaspero sū-nus Joseph ir žmona Lore-ta, buvusi Leščinskaitė, lap-kričio 1 d. sulaukė dukrelės. Tuo būdu Mykolas Venys dabar yra prosenelis.

V. Anesta dar tebeserga

Vincas Anesta dar tebe-serga, bet jau jaučiasi ge-riau. Sveik, Vincai, grei-čiau!

dar ir šiandien vis tebėra minimi pokalbiuose, kur tik prisimenama lietuviškas šokis.

— a. k.

Mirė J. Prandunienė-Goy

Spalio 23 d. Walthame prie Bostono mirė Julija Goy, buvusi Prandunienė, sulaukusi 71 metų amžiaus. Velionė būdama 16 me-tų atvyko į šią šalį ir apsi-giveno Lawrence, o per pas-tarusius 40 metų gyveno Waltham'e.

Velionės liūdi sūnus Pe-tras Prandunas, duktė Fran-ces ir du dukters vaikūčiai,

SV. RAŠTO TYRINETOJŲ SKELBIMAS

Pasaulis gyvena nuliūdime ir baimėje, nėra saugumo

Esamojo laiko tvarkos visai ne-bus galima pataisyti (1) dėlto, kad jos amžius pasibaigė ir dėlto, kad ji neatitinka naujaijai gaidynai; (2) dėlto, kad mokslu-mas ir žinojimas padaugėjo; (3) dėlto, kad žmonės patyrė, kad tiesios "skebejai" savo klai-domis apakino ir gasdinimu lyg pančiais surišo minias ir dėlto visas religinis mokslas bus lai-vomas paniekoje ir priskaito-mas prie nedorų žmonių "išmis-lų ir klasių".

Visa tai yra "pasaulio pabai-gos" arba "paskutinių dienų" ženklai. Apaštalas Povilas pasa-kė: "Tai žinok, kad paskutinės dienos ateis pavojingų laikų, nes žmonės bus savameiliai, go-dūs saugyros... be meilės... labiau mėgstą gėrius (teatrus, kortavimą, girtuokliavimą ir t. p.) kaip Dievą, turį tiesą, pa-maldumo išvaizdą, bet užgindiją jo galia." — 2 Tim. 3:1-5. Tas pats Dievo žodis, kuris pra-nasauja apie pasaulio pabaigos suspaudimus, patiekia taip pat paguodos ir vilties. Apaštalas Petras sako: "Bet mes laukia-mės sulig jo pažadėjimu naujo dangaus ir naujos žemės, ku-riuose gyvena teisybė." (2 Pet-ro 3:16).

Kitoj vietoj tas pats Apaštalas rašo: "Todėl darykite atgailą ir grįžkite, kad jūsų nuodėmės būtų išdildytos, kad ateitų nuo Viešpaties veido atgaivinimo laikai, ir kad jis siųstų jums apskelbtąjį Jėzų Kristų. Dabar ji turi paimti dangus iki visų da-lykų atnaujinimui, apie ką yra kalbėjęs Dievas nuo amžių savo šventųjų pranašų burna." Ap. Darb. 3:19-21.

Apaštalas Povilas, rašydamas apie būsimąjį Kristaus karalia-vimą, pasakė: "Jis turi kara-liauti, iki nepažės visus savo priešus po savo kojomis. Pasku-čiausioji blogybė—mirtis bus sunaikinta." (1 Kor. 15:25-26). To karaliavimo tikslas ir pase-kmės yra puikiai aprašytos Sv. Jono Apreišktojo plunksna: — "Dievas nušluostys nuo jų akių kiekvieną ašarą: mirties dau-giau nebebus, nei dejavimų, nei skausmo daugiau nebebus, nes kas buvo pirma, išnyko. Tuo-met sėdintis sosto tarė: Štai aš darau visa nauja. Jis man tarė: Rašyk, nes tie žodžiai yra ištiki-miausi ir tikri."—Apreiškimas 21:4-5.

Skelbia:

William Shimkus, 3308 Lincoln Ave. Cleveland 34, Ohio

Mes turime pasiskaitymui lanelių ir knygučių įvairaus turinio tikėjimo klausimais. Parašykite mums laišką ar atvirutę, gausite nemokamai.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE (SLA)

Lietuvių patriotų organizacija gyvena nuo 1886 metų ir jau atšventė savo DEIMANTINĮ JUBILIEJŲ. SLA didžiausia ir turtingiausia fraternalinė organizacija lietuvių tarpe turi daugiausia narių ir valdo didžiausią ka-pitalą.

Sąmoningas lietuvis NEIESKO KITUR APDRAUDOS, bet stoja nariu į SLA, nes žino: 1) kad SLA apdrauda gera, ge-resnės nėra, 2) SLA apdrauda pigi, nes savitarpinės pagal-bos pagrindu veikdamas SUSIVIENIJIMAS pelno neieško, o stengiasi savo nariams teikti visokeriopą pagalbą ir fra-ternalinę globą, 3) SLA apdrauda yra saugi, nes paremta di-deliais rezervais.

SLA DUODA GYVYBĖS APDRAUDĄ nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA Taupomosios apdraudos svarbios jaunimui ir šeimos augsaiui nuo netikėtų sunkumų.

SLA akcidentalinė apdrauda reikalinga šiais laikais kiek-vienam.

SLA ligoje pašalpa tuo svarbi, kad ligos atveju narys ją gauna pats.

SLA galima gauti apdraudą nuo gimimo dienos iki gili-os sen-tatvės.

SLA kuopos yra žymesnės lietuvių kolonijose, jos teikia žinias apie apdraudas ir įstojimo sąlygas.

Kas nori platesnių informacijų tegu rašo į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 West 30th Street New York 1, N. Y.

Ar turi šitas knygas?

DIDYSIS SAPNININKAS, 185 psl., kaina \$1.50
LIETUVOS RESPUBLIKOS ISTORIJA su spalvotu žemė-lapiu, 96 psl., kaina \$0.75
LIETUVOS ŽEMELAPIS, kai-na \$0.50

NIHILISTAI, 3 veiksmų trage-dija, kaina \$0.20

DĖL PINIGŲ, 3 veiksmų dra-ma, L. Tolstojus, 62 psl., kai-na \$0.35

LYTISKOS LIGOS, dr. F. Ma-tulaitis, 24 psl., kaina \$0.25

STABEIDISKA LIETUVA, 32 psl., kaina \$0.10

LIETUVOS SOCIALDEMO-KRATŲ PARTIJOS PROG-RAMINĖS GAIRĖS, 32 psl., kaina 25 centai.

JAUNASIS SOCIALDEMO-KRATAS Nr 4 ir 5, kaina 35 centai

SIELOS BALSAS, J. Smelsto-riaus eilėraščiai, 221 psl., kai-na \$0.75

3DP FOR LITHUANIA'S FREEDOM, parašė S. A. Vik-toras, 32 psl., kaina 50 centų

NEPRIKLAUSOMOS LIETU-VOS PINIGAI, Jonas K. Ka-rvas, 225 psl., kaina \$5.00

ANARCHIZMAS, 29 psl., kai-na \$0.15

IS DUMINIS LŪŠNĖS, K. Kraučūno eilėraščiai, 124 psl., kaina \$1.00

DELKO ŽMOGIŲ REIKIA GERT IR VALGYT, dr. A. Gar-mus, 40 psl., kaina \$0.15

KAIP SENOVĖJE ŽMONĖS PERSISTADYDAVO SAU-ŽEME, 28 psl., kaina \$0.10

EILĖS IR STRAIPSNIAI (Kaip atsirado poezija, re-umatizmas, Kražių skerdynės ir kt.), 97 psl., kaina \$0.25

MATERIALISTIKOS ISTORI-JOS SUPRATIMAS, 80 psl., kaina \$0.20

PAPARCIO ŽIEDAS ir kitos a-pysakos, A. Antanov, 45 psl., kaina 10 centų

GYVULIŲ PROTAS, 212 psl., kaina 75 centai.

SLIUBINE IŠKILMĖ, 1 veiks-mo komedija, 29 psl., kai-na \$0.25

ALKOHOLIS IR KŪDIKIAI, kaina \$0.25

DAINOS APIE LAISVĘ, A. Giedraitis, 32 psl., kai-na \$0.75

LIAUDIES DAINOS, gaidos mišriam chorui, V. Banaitis, kaina \$1.50

VARPAS NR 3-4 (Vincas Kudir-ko šimtmetis. Nepriklauso-ma ir paversta Lietuva ir kt. 50 psl., kaina \$0.25

MONOLOGAI IR DEKLAMA-CIJOS, 96 psl., kaina \$0.25

KAS YRA SOCIALIZACIJA, K. Kautsky, 31 psl., kai-na \$0.30

Užsakymus su pinigais prašo-ma siųsti:

KELEIVIS

636 Broadway

In Boston 27, Mass

MES ATLEKAME... VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jei Jums reikia —

- Biznio kortelių
- Spausdintų vokų
- Laiškams antgalvių
- Programų ar plakatų
- Bet kokių pramogai biletų
- Draugijoms įstatų ar blankų

"Keleivio" spaustuvi padarys Tamstoms viską ir prisiųs. Prašome kreiptis šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

NEW HIGHER DIVIDEND

4 1/4%

SEND FOR FREE "GIVE-BY-MAIL" KIT

POSTAGE PAID BOTH WAYS

NAME OWNERS

FEDERAL SAVINGS

21 MAR 27 1962

Phone MU 2-6630

Vietinės žinios

Soks amerikiečiams

Onos Ivaškienės vadovaujamą tautinių šokių sambūrį po atostogų pirmą kartą kitataučiams soks lapkričio 15 d., būtent—laikraščio Boston Herald ir Boston Traveler atostogų kelionių parodoje, kuri rengiama Commonwealth Armory lapkričio 14-18 dienomis.

Tas penkias dienas nuo 1 val. popiet iki 10:30 val. vak. parodos lankytojai galės matyti kur ir kaip galima maloniai praleisti atostogas, ir, be to, kiekvieną dieną bus nauja meninė programa. Lapkričio 15 d. 4 val. popiet šoks Onos Ivaškienės jaunieji šokėjai, o 8:20 val. vak.—vyresnieji.

Sveikina Pakalniškius

Nuosirdžiai sveikiname draugus Ievą ir Povilą Pakalniškius, gyvenančius Brocktone, kurie lapkričio 1 d. minėjo savo vedybinio gyvenimo 25 metų sukaktį. Linkime jiems taip pat laimingai sulaukti auksinės sukakties.

Valė ir Juozas Šnioliai, Stasė ir Kazys Gruzai, Aldona ir Vytautas Jurgėlos.

Adv. Z. Šalnieris susieidė ranką

Advokatė Zuzana Šalnierienė, išvaziavusi savo profesijos reikalais į New Yorką, eidama gatve paslydo ir susilaužė ranką. Gydos namuose. Linkime adv. Z. Šalnierienę greičiau pasveikti.

Išsina L. Enciklopedijos 27-sis tomas

I išryšką atiduotas Lietuvių Enciklopedijos 27-sis tomas, kuris prasideda žodžiu Saulės—šiaulių mūšis ir baigiasi Skapiškiu.

Tą tomą redagavo Pranas Čepėnas ir dr. Juozas Girnius.

H. Antanavičienė grįžo

Bostoniškė Halina Antanavičienė, kuri buvo nvykusi į Lenkiją aplankyti ten pasilikusias savo motinos ir kitų giminių, šiomis dienomis vėl laimingai sugrįžo į Bostoną. Šios kelionės proga ji pabuvojo ir kitose šalyse.

Malonus pabaltiečių banketas

N. Anglijos Pabaltiečių Dr-ja, kuriai šiuo metu vadovauja inž. Vytautas Izbičkas, spalio 28 d. pirmą kartą So. Bostono L. Piliečių Dr-jos salėje surengė banketą. Į jį atsilankė apie 150 asmenų. Estų Bostone yra labai nedaug, bet į banketą, sakoma, atėjo 75% visų čia gyvenančių estų.

Banketui vadovavo V. Izbičkas, o meninės programos pranešėjas buvo Julius Špokevičius.

Gražią meninę programą atliko estė šokėja Aili Paal, latvis dainininkas Karlis Grinbergs ir lietuvis smuikininkas Izidorius Vasilūnas.

Draugija jau veikia 21 metus, todėl nenuostabu, kad jau geros dalies jos steigėjų nebėra gyvųjų tarpe. Bankete gyvieji steigėjai buvo pasodinti už garbės stalo ir supažindinti su banketo dalyviais. Iš lietuvių draugijos steigėjų kalbėjo adv. Anthony Shallna.

Mirusieji steigėjai buvo pagerbti susikaupimo minutė. Iš lietuvių jų tarpe yra dr. Jonas Pašakarnis.

Dalyvavusieji bankete buvo labai patenkinti. Reikia manyti, kad kitais metais toks banketas turės dar didesnę pasisekimą ir lietuvių jame dalyvaus daug daugiau, negu ši kartą.

Remia Vasario 16 gimnaziją

Anicetas Grigaliūnas yra vienas uoliausių Vasario 16 gimnazijos rėmėjų ir šiomis dienomis įmokėjo 12 dol. būreliui, kuris išlaiko toje gimnazijoje vieną mokinį. Tas būrelis veikia jau 10 metų ir per tą laiką gimnazijai pasiuntė 3,000 dolerių.

Skautų kaukių vakaras

"Nidos" jūrų budžiai lapkričio 10 d. Tautinės S-gos namuose rengia kaukių-šokių vakarą. Pradžią 7 val. vak. Geriausios 3 kaukės gaus dovanas. Įėjimas \$1.00.

Sugrįžo A. Puskepalaitis

I Bostoną sugrįžo A. Puskepalaitis, nuo pavasario išsikėlęs į Maine valstiją.

Nepaprastas Maironio minėjimas

Bostonas Maironio sukaktį jau kelis kartus minėjo, bet lapkričio 4 d. Fausto Kiršos vadovaujamo komiteto surengtas minėjimas visais požiūriais prašoko ankščiau buvusius. Tai buvo Bostone tikrai nepaprastas renginys.

Municipal salė buvo beveik pilna, tik liūdna, kad nedaug tesimatė jaunimo. Nuostabu, kad net kai kurių žymių veikėjų jaunasis prieauglis nesiteikė atsilankyti. Vadinasi, veikėjai pretenduoja vadovauti visuomenei, kai tuo tarpu nepajėgia atitinkamai pavadovauti net savo vaikams... Matyt, Maironio šūkis "Užtrauksim naują giesmę, broliai!... I darbą, vyrai!..." kai kurio senimo ir jaunimo širdims nedaug ką tesako ir jų dar neprikėlė.

Minėjimą pradėjo Komiteto pirmininkas poetas Faustas Kirša, invokacijai buvo pakviestas Komiteto garbės pirmininkas Maironio bendradarbis poetas kan. Mykolas Vaitkus, kuris į tarė idealiai. Tokia invokacija turėtų būti visada ir kitom progom, jeigu norime, kad ji derintųsi prie pasaulietiško parengimo programos.

Visiems sugiedojus Maironio parašytą giesmę Marija, Marija (tuo metu jaunimo atstovai prie Maironio portreto scenoje sudėjo gėlių puokštes), poetas Stasys Santvaras paskaitė prof. Juozo Brazaičio paskaitą, nes pats Brazaičius dėl nesveikatos negalėjo atvykti.

Neilgoje paskaitoje prof. J. Brazaičius aiškiai nurodė, kodėl Maironis buvo didžiausias Lietuvos atgimimo laikų dainius, kodėl lyg ir primirštas Nepriklausomo gyvenimo metais, bet dabar vėl "iš kapų prikeliamas". Mat, jis buvo ne tik šiaip sau talentingas poetas, bet jo žodis ypač sunkiais mūsų tautai laikais vis raskdavo visuomenėje gyvą atsakymą, nes juo išsakytą visuotinės lietuvių laisvės viltys, jų širdies džiaugsmas ir kentėjimai. Maironis mums ir šiandien yra gyvai jaudinantis, nes mūsų tautai ir šiandien gresia tie patys pavojai, kaip ir anais carų priespaudos laikais.

Labai graži buvo ir minėjimo meninė dalis. Senokai čia girdėta solistė Stasė Daugėlienė, kuriai akomponavo jos dukrelė Rasa, sudainavo porą Maironio žodžių sukurtų dainų ir dar tris kitas. Ji, man atrodo, dainavimo mene vėl pakopusi kelis laiptus aukščiau, nes, matyt, uoliai dirba ir savo talento neužkasa kasdieniniuos smikiuos reikaluos.

Didi staigmena bostoniškams buvo aktorius Algimantas Zemaitaitis iš Waterbury. Tai jaunas, simpatingas Kudirkos Naumiesčio padangės sūnus, jau šiame krašte baigęs dramos studiją ir kurį laiką vaidinęs New Yorko Broadwayaus teatruose. Jis deklamavo Maironio poeziją: Poeto noras, Čičinskis, Jūratė ir Kastytis ir kt. Deklamavo beveik viską atmintinai, nors kelių dalykų tekstai ir labai ilgi. Reikia pabrėžti, kad šis jaunosios kartos aktorius klausytojus tikrai sužavėjo, sugėbėdamas kiekvienam Maironio kūrinį rasti atitinkamą išraiškos formą, jį savo šilta siela nuspalvinti ir perteikti

ti publikai į širdį. Prie to dar prisidėjo ir gera lietuvių kalbos tartis ir simpatinga aktorius išvaizda. Telioka jam tik palinkėti geros sėkmės pasirinktoje profesijoje, o dar labiau—rasti kelią, kada nors būsimą lietuvišką išvijos teatrą.

Meninę programos dalį baigė komp. Julijaus Gaidelio vadovaujamas mišrus choras. Ir jis kiek pasikeitęs: padaugėjo moteriškų balsų. Iš šios programos publiką nepaprastai žavėjo Uzmigo žemė ir Karvelėlis su soliste Stase Daugėliene. Iš viso choras sudainavo 4 dainas.

Po pirm. F. Kiršos padėkos žodžio programos atlikėjams ir visiems dalyviams buvo sugiedotas Lietuvos himnas. Visi skirstėsi iš salės dvasioj atsisveikinimui ir turtingesni.

J. V-gas

Maironio biustas Bostone

Po Maironio akademijos koncerto Tautinės S-gos namuose buvo atidengtas Maironio biustas, kurį sukūrė skulptorius Vytautas Kašuba. Į tas iškilmes susirinko pilna nedidelė salė. Jas pradėjo A. Matijoška, surašytą atitinkamą aktą perskaitė Stasys Santvaras ir papasakojo biusto sumanymo istoriją.

Biustą atidengė poetai kan. M. Vaitkus ir Faustas Kirša.

Nors biusto autorius Vytautas Kašuba sakosi gyvo Maironio nesąs matęs, bet savo kūrinį jis sugebėjo atkurti tikrąjį Maironio dvasią, jo veide spindintį poeto ir mastytojo polėkį ir valingumą. Čia Maironis atvaizduotas paciaime jėgų žydeju laikotarpy. Šios patalpos papuoštos jau trečiu skulptoriaus V. Kašubos tikrai gražiū kūrinium, tik gaila, kad jo Maironį nustelbia greta esantis asmuo, kuris svetimas Maironiui dvasiai.

Iškilmėse dalyvavo ir skulptorius Vytautas Kašuba su savo žmona Aleksandra, kuri yra taip pat žymi dailininkė.

Po iškilmių visi dalyviai turėjo progos kitą salę pabendrauti užkandžiaudami.

Z-is

J. Arlauskienė—karalienė

Sandaros Moterų Klubo tradiciniame našlių karalienės bankete lapkričio 4 d. karalienė išrinkta Julė Arlauskienė, žinomo sandariečių veikėjo Juozo Arlausko našlė. Ji savo karaliūmą pasirinko Stasį Naudžiūną. Karalienės palydovėmis išrinktos Mary Whitkinienė, Ona Stankienė ir Konstancija Vasiliauskienė, visos iš So. Bostono.

Seniausia našlė—Barbora Eidimtienė iš Somerville. Kaip visuomet, taip ir šiemet banketas buvo gausus—pilna So. Bostono L. Piliečių Dr-jos salė. Ir šį kartą banketui gražiai vadovavo kuopos ilgametė pirmininkė Jadvyga Keslerienė.

Dr. Joseph Donovan Dr. J. L. Pašakarnio įpėdinis

Velionio dr. J. L. Pašakarnio šeima praneša, kad dr. Joseph Donovan, akių daktaras, dabar praktikuoją optometriją tame pačiam ofise, 447 Broadway, So. Bostone. Visi mūsų draugai ir pacietai gali būti tikri, kad jie turės tokį pat draugišką patarnavimą kaip ir praityje.

Dr. Donovan yra baigęs Bostono Kolegiją ir Mass. Optometrijos Kolegiją, kur jis vėliau mokytojavo. Jis turi daugiau kaip 20 metų patyrimo ir turėjo savo ofisą Bostone. Jis yra labai patyręs ir širdingas žmogus.

Joan Pašakarnytė dirbs ir toliau ofise ir pasitiks Tamsas ir padės susikalbėti lietuviškai.

Ofiso valandos yra nuo 9 valandų ryto iki 5 kasdien, išskyrus trečiadienius, kada ofisas yra uždarytas. Vakaraus priimami pacietai iš anksto susitarus. Prašom užėiti arba paskambinti telefonu AN 8-2805.

Parduodamas Namas

Dorchester 10 kambarių vienos seimos su pajamomis. A-1 stov. vyje visas. 3 1/2 vonios, karštas vanduo, aliejaus šildymas, atskiras čiukuro (salkos) butas apmoka jūsų takus ir t.t. Telefonuokite EM 1-6776 po 7 val.v.

IESKO GYVENTOJO (U)

Vienas vyras arba vedusi pora gali patogiai apsigyventi 96 "G" Street, So. Bostone. Paranki vieta, nebrangi, netoli maudynės ir restoranai, geras susisiekimas, galima pačiam maistą gamintis. Kreiptis nurodytu adresu.

(45)

BUTAS NUOMAI

So. Bostone City Point, netoli "L" gatvės maudynių, pirmame aukšte 3 kambarių ir vonia. Yra naujas baldas pečius virti ir šildyti, balta sinka, vonia su dušu, karštas vanduo, azuolinės grindys ir kt. Teirautis telefonu: AN 8-2814 (46)

PRANEŠIMAS

Dėmesiai ir Ziniai, kad krautuvės ir siuntinių išsiuntimo įstaigos 359 W. BROADWAY, SO. BOSTON 27, Mass., yra pakeistas telefonas.

Prašom skambinti dabar:

AN 8-0068

Primername, kad pats laikas išsiųsti kalėdinius siuntinius į Lietuvą, Lenkiją ir kitus kraštus.

Krautuvė atidara kasdien nuo 9 ryto iki 6 val. vak., šeštadieniais nuo 8 ryto iki 4 val. vak. Kartoju telefoną:

AN 8-0068

Vedėjas J. Vaičaitis

DOVANOS Į LIETUVĄ

Siųskite dovanų siuntinius giminėms į Lietuvą per mūsų įstaigą. Siuntiniai nu-eina tvarkingai ir be trukdymosi. Neužmirškime gimi-ir draugų Lietuvoje.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

174 Millbury Street WORCESTER, MASS.

Tel. SW 8-2868

Telefonas: AN 8-2805

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

IPEDINIS

OPTOMETRISTAS

Valandos: nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

Vakaraus iš anksto susitarus

447 BROADWAY

South Boston, Mass.

Peter Maksvytis

Carpenter & Builder

925 E. Fourth St.,

So. Boston

Atlieku visus pataisymo, remonto ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir biiznio pastatų, pagal Jūsų reikavimą. Šaukite visados iki 9 valandų vakaro.

Telefonas AN 8-3630

Apsidrausk

NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ

Draudžiame nuo polio, visokių kitokių ligų ir nuo nelaimių (ugnis, audra ir kt.) ... Visais insurance reikalais kreiptis:

BRONIS KONTRIM

Justice of the Peace—Constable

598 E. Broadway

So. Boston 27, Mass.

Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2483

Dažau ir Taisau

Namus iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Nauduju tik geriausią medžiagą.

JONAS STARINSKAS

220 Savin Hill Ave.

Dorchester, Mass.

Tel. CO 5-5854

Charles J. Kay

LIETUVIS

Plumbing—Heating—Gas—Oil

License No. 4839

Į Gazo šilumą permainyti \$265

Telefonas: CO 5-5839

12 MT. VERNON STREET

DORCHESTER 25, MASS.

Flood Square Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEKNA

628 EAST BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

TELEFONAS AN 8-4148

Benjamin Moore Dažai

Popierios Siemonis

Stiklas Langams

Visokie reikmenys namams

Reikmenys plumberiams

Visokie geležies daiktai

Pakalbinkime draugus, kaimynus ir pažįstamus užsiskaiti "Keleivį." Kaina metams penki doleriai.

PARDUODU BALDUS BROCKTONE

Kadangi išsikėliu iš Brocktono-Montelloso, parduodu savo trijų kambarių pusnaujus baldus. Kas noretų, galėtų tame "pute" ir apsigyventi. Kreiptis sekmadieniais iki 2 val. 18 1/2 Arthur St., pirmas aukštas. (45)

NECCHI SUVAMA MASINA

1960 Modelis

Nebuvo dar naudota. Siuva zigzagų, adų, išsiuvinėja, dirba monogramas, arija zirkavones ir t. t., ir t. t. Originali su penkių metų garantija \$25 už viską—galima mokėti po \$1.25 per savaitę HA 6-3900

Bay View Realty Co

Real Estate - Insurance

Notary Public

Antanas JUKNEVICIUS

Bronius MIKONIS

LICENSED BROKERS

Sąžiningas patarnavimas perkant, parduodant, ir draugizantiems namus, kiukis, ir verslus Bostone ir apylinkėse.

1672 DORCHESTER AVE.

DORCHESTER 22, MASS.

Office AV 8-4144

Res. AV 8-4144 ir CO 5-8841

RADIJO PROGRAMĄ

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujojo Anglijos stoties WLYN, 1360 kilocikly, veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. diena. Perduodama: Vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutes pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

Tel. AV 2-4026

Dr. John Repshis

LIETUVIS GYDYTOJAS

Valandos: 2-4 ir 6-8

Sekmadieniais ir šventadieniais pagal susitarimą

495 Columbia Road

Arti Upham's Corner

Dorchester, Mass.

Dr. J. C. Landžius (Seymour)

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas

X RAY

534 Broadway,

So. Boston, Mass.

VALANDOS nuo 2 iki 4 ir 6 iki 7

TEL. AN 8-2712

Namai ir ūkis:

287 Concord Rd. Billerica, Mass.

TEL. MO 3-2948

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

409 W. BROADWAY

South Boston, Mass.

Office Tel. AN 8-0948

Ketvirtis & Co.

—JEWELERS—

Laikrodžiai-Deimantai

Papuošalai

Elektros Prietaisai

Rūpestingai taisome laikrodžius, žiedus, papuošalus

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel AN 8-4649